

Plymouth, Pa., 29 Grūdžio

Artinantės Naujiems Metams, turime atsiveizėti kaip praleidome senūsius ir kokią mums jie atneszė naudą kaip ir mūsų nuvargintai tėvynei Lietuvai. Praėjęs metas mums prabėgo kaip laivas be pėdsakio, bet darbai mūsų, kokius nuveikėme, pasiliks ant ilgesnio laiko ir liudys ateinančiai gentkartei, ką esame padarę. Nors, tiesa, šį praėjusį metą ne ką akyvo esame nuveikę, bet viską perkratę vis-gi atrasime šį tą ir naujingo. Reikia pripažinti, kad šį praėjusį metą, Amerikoje, lietuviszka raszliava toli pralenkė skaitliumi išleistų knygelių europiecius, kurie dėl visokios stokos neįstengė su mumis tame lenktyniūti.

Mūsų darbai gelbėjime tėvynės, galima sakyti, nieku nėra atsizymėję, mes tą reikalą paprastai szelpėme tikrai su žodžiais, kurie mums nieko nekasztūja. Gyrėme savo tautiecius už jų tėvyniszkmą ir pasiszventimą, bet kada jie atsiszaukė prie mūsų lukėdami medegiszkos paszalpos, mes to jų balso rodosi nei negirdėjome. Suvalkų gubernijoi mūsų broliai šį praėjusį metą sunkiausiai buvo varginami nū valdžios kratomis, areztavojimais ir ilgu, be vilties, kalėjimu.

Su senūju praėjusiu metu kad pasentu ir praeitu mūsų pikti papratimai, girtūklystė, neapkanta, musztynės ir kiti visi pasielgimai, kurie mus žemina ne tikrai žmonijos akyse, bet ir mums patiems isz to reikia daug kartu paraudonūti, dėl tokių szlykszezių pasielgimų musiszkių. Kad su Naujų Metu pradėtumėm ir naują gyvenimą žmoniszkumo, apsiszvietimo, meilės ir vienybės bei didesnio darbavimosi ant naudos mūsų nuvargusios tėvynės-Lietuvos.

Sveikindami visus brolius

lietuvius su Naujais Metais, linkime visokių gerų pasekmių visokiūse reikalūse ir užsiėminūse.

Kurie nori „Vienybę“ susirinkę apdaryti dūti, o stokūja nekurių NN., teiksītės atsizsaukti, o prisiusime kurių NN. dar randasi.

Isz Prusu Lietuvos.

Tilzės lietuviams, kiek tyriau, tai „Vienybė“ baisiai kraują sukėlė. Jau pavasaryje kūne „Deutsche Bier Halle“ pesztynės pakilo dėl korespondencijų apie judoszystes mūsų ponelių patilpusių „Vienybėje“. Budami kaltais o taciaus, ne nori buti kalti nei vienas. Susirinkus „Klubui“ pakilo baises rėksmas, viens ir kitas tapė kaltintas kaipo raszėjai anų korespondencijų į „Vienybę“, vienok rasztininko ne tropijo. Galiausei nutarta tapo: kaip veikei vienas isz jų tarpo raszys į „Vienybę“ arba kitą kokį laikrasztį užmarę, bus tūjaus, jeigu toksai butu „Kliubo“ arba „Byrutės“ squarys, isz draugystės iszmetas, ir nebus prileistas prie lietuvisztės reikalų. Yra tai puikus tėvynės mylėtojai tie Tilzės carai kuriems tik truksta rusiszko bizuno.

Ponų, Jagomasto ir Voskos viltis, pastoti pirmaisiais vadovais lietuvių ir jūdviejų „Auszra“ buti organas Prusų lietuvių judėjimo, vargu iszsipildys, kadan-gi abudu yra placziai pazinstami kaipo tikri karcziamos laurai, o tokių Prusų „maldininkai“ ne myli ir nieko ne boja. Dabarnykszezią jūdviejų „Auszra“ ne labai kas mėgsta, nes kūne visi Prusų lietuviiai kimba prie „N. L. C.“, o kiti, kurie dar senoviszkame sapne tebklajoja, tie tai skaito „T. K.“, „K. D. Laiszka“, „Liet. C.“; o tie, kurie visiszka yra apjakę, tie skaito „L. P.“ Norint „Auszra“ Tilzėje, o ir kaimūse, kūne visose

karcziamose kozną subatą gali veltu gauti, kur ji yra iszdėta ant padalinimo, o tai ir gana. Szia dien gauni „Auszra“ veltu, ateinančią subatą vėl veltu, o „godiszui“ lietuviui to ir gana, piningus bevelį prageri, o laiszka apsisteliūti tai – „dūk man pakajū“. Užtams „Auszra“ veikia, ne kaip kas mislyja, jeigu ne „Auszros“ žibintojai patys popirm savo pasielgimu „Auszrai“ užtekėti dūs.

Baisei sopa szirdį regint, kad ant visos lietuvių tautos baisei tamsus debesiai apsičiau. Pas jus Amerikoje, kiek matau isz laikrszezių, lietuviiai baises isztvirkę girtūklystėje ir nesandaroje, ir kits kitą pjudo visokiais budais ir apkalbėjimais, kad nesmagu yra ir beskaiyti. Lietuviiai po maskoliszku bizunū yra baises kankinami, bet ir czia girtūklystė ir judoszystė gana placziai vieszpatauja. O Prusų Lietuvo vėl visokis fanatizmas. Surinkimninkai baisei baidosi lietuviszku dainų, bet vokiszkas gerbe. Maldininkai sakosi; „ne gali su ta viena burna Psalmus giedoti ir dainas dainūti“. Bet paziurėk į jų kasdieninį gyvenimą, o turėsi nusidrovėjęs nuszispjauti, nes niekur ne iszgirsi taip tankiai neviežlybę žodžių, kaip surinkimninkų namūse ir maldininkų draugystėse. — Jeigu norėčiau visus pasielgimus ir žodžius tų maldininkų czion apraszyti, tai turėčiau dar puikesnius žodžius vartoti negu „Taradaika“, o tai ir pareičiau į provą kaipo Baczkauckas. Mano plunksna drovisi tą raszyti.

O kas su kitais lietuviiais, kurie ne maldininkai, tie tai didžiausia dalis girtūkliai, kurie įgiję skatiką tekini skubinas į karcziamą tūj pragerti. Kita dalis lietuvių vėlei yra baisei iszdidusi ir ne užsideda nieko su prasziokeleis, nes „ponui“ ne pritinka su tokiu

sėbrauti.

Menką, labai menką dalį lietuvių rasi, vos tarp szimto viena, kuris butų lietuvis be nūtaries, ir kuriam galėtai savo szirdies jausmus isztarti, be baimės buti apszaipomu.

Kaimūse, aplink miestus labai menkai lietuvių rasi, kur gimdytojei su savo kudikiiais kalbėtu lietuviszka. — Tėvai ne moka vokiszka, o kudikiiai ne moka lietuviszka, ir taip per tėvų kaltybę užauginama tampa isz Lietuvos kudikių tikra ozių kaiminė.

Andai atėjo pas mane mano susiedo vaikas: „der Foder las bote um eks to borge“, taip sako man vaikinys, o asz: „vaikė, kodėl tu lietuviszka ne szneki? o jis: „ek farsto nik latsch“, tai asz isz kampo lazda paėmęs, sakau vaikinui: „kom dann hier er, ich werde dich lithauisch lernen“. Bet vaikinys to mokslo ne geidaudamas spruko per duris. — Ateina jo tėvas. — „Kaimyn kodėl norėjai mano vaiką muszti?“ „Muszt ne, ale lietuviszka mokinti“ — atsakiau asz jam — „tu ir tavo pati budami lietuviiais savo kudikius mokinate tokią kalbą kokią vos patys vokiecziai be gali suprasiti, ar nesigėdi po Dievo akių jo parėdymą taip baisei perkreipti, ir savo devynis kudikius, kaip verszių gaują užauginti“. Girdi — „vaikams tai szuilėje lengviaus, kad namieje vokiszka sznekam“, — atsakė jis man. — „Lengviau — atsakiau asz jam, — paikystė ir vėl paikystė, iszšmokink pirmiau savo kudikius gerai lietuviszka, tai jie paskui ir vokiszka geriau supras. Tu su paczia tarp savęs kalbate lietuviszka, o su kudikiiais tikrai vokiszka. Žmogau, jug tai tavo kudikių dvasės lyg tamsybėje ir baloje klajoja, neturėdami prieglaudos nei priebėgos. Jei myli savo kudikius tikra meile ir nori isz jų turėti džiaugsmą, tai kalbėk su jeis

mokink jūs liekuviszkai. —
 „Morka, asz su mano kudikiais
 vis liekuviszkai kalbu, ir sztai
 mano mergelė dar tikt penktų
 metų o jau moka ir vokiszka-
 i. „Morka“ — sakau asz į savo
 mergaitę — „kaip yra vokisz-
 kai szie zodžiai: „vakar mama
 isz miesto parneszė zuvų“, tai
 mergaitė su trumpu apsimisly-
 timu atsakė: „gestern hat die
 mamma aus der Stadt fischen
 gebracht“. „Mat kaimyn —
 arčiau toliaus — vokiszkas
 kalbėjimas su kudikiais nie-
 kam netinka, jie per tai ne isz
 mano liekuviszkai o ir ne mo-
 ka nei gerai vokiszka, nes pri-
 gimimas tam priesztarauja.
 Aiszkus supratimas prigimtos
 kalbos, didei palengvina iszsi-
 mokinimą svetimų kalbų, tai
 turėtum pats gerai apmislyti,
 o tai matysi, kad asz teisybę
 toru. — Te kirvj, — su Die-
 vu“. Kaimynas iszėjo galvą
 lingūdams, bet mano zodžiai
 nepūlė ant kietos dirvos. Ten
 dabar visūmet su kudikiais
 liekuviszkai kalbama, ir kad
 ne kokiū reikalu ateina, tai
 vis gražiai liekuviszkai papra-
 so o ne taip dyvinai „platvo-
 kiszka“. Ne dyvai tad, kad
 pas mus jaunūmenė didei isz-
 tvirkusi ir pasileidėlei bei pik-
 tadariai metas nū metų dau-
 ginas, ypacz aplink miestą,
 kur tėvai su savo kudikiais
 vis tik vokiszka vapaliūja.
 Tokia jaunūmenė paskui pa-
 augusi kaip ozių gauja be tik-
 ro žmogiszko supratimo papū-
 la į velnio žabangus o tautai
 ir žmonijai prapūla ant amžiu,
 o tai vis per kaltybę ir isztvir-
 kimą paczių liekuviszkų tėvų.

Botagas.

Isz Kitur.

— *Vokietija.* Vokietijos
 ciecorius kiek iszgali tai siun-
 czia laivynę į Kiniją ir pagal
 pareinancias žines matoma,
 kad Kinai vokiecių jau ne
 istengs iszvaryti isz savo krasz-
 to. Ciecorius, kad patraukti

labiaus lengvatikius, skelbia,
 buk tą daras dėl evangelijos
 praplatinimo, ir siųsdamas sa-
 vo brolių į Kiniją su baisybe
 szvino ir kanūlių, užkvietė net
 arcivyskupus: Koppą ir Stab-
 leveskį, palaiminti kanūles
 kad geriaus žudyti galėtu ne-
 kaltus žmones. Isz ciecoriaus
 kalbų jūkiasi visi europiszki
 laikraszcziai, o Anglijos statei
 vadina vaikais ciecorių kaipo
 ir jo brolių Heinrichą. Ciecorius
 pasirodė net ir katalikystės
 apginėju Kinūse, nors nesenei
 per pasiuntinį prie Vatikano
 pasirengė spausti katalikus
 Vokietijai už tai, kad popie-
 žius pritariąs biczicziūliavimui
 Maskolijos su Prancuzija.
 Vyskupas Anzer, vadovas ka-
 talikiszkos misijos, Kinūse,
 matydamas tokią galybę sa-
 viszių Kinūse, iszkeliavo ant
 ru kartu į Kiniją per Italiją dėl
 sutikimo Heinricho su laivyne,
 su kuria plauks evangeliją
 skelbti prie pagelbos kanūlių.
 Jam iszkeliaujant ciecorius
 įdavė savo paveikslą su para-
 szu: „Nors centrum (katali-
 kai) prieszinosi siuntimui kai-
 po ir padidinimui laivynės,
 vienok asz siuncziu laivus sar-
 gybai katalikiszkių misijono-
 rių“.

— *Maskolija.* Esant da-
 bartinėms piuklėms Kinūse,
 Maskolija loszia vyriausią ro-
 lę tenai. Ant Maskolijos no-
 ro Kinų ciecorius daleidžia
 praszalinti visus angliszkus ir
 vokiszkus urėdnikus isz Ki-
 nijos po pasibaigimo jų kon-
 trakto, ir į visas tais vietas
 įstatyti maskolius. Priegtam
 maskoliai savo kasztais druti-
 na tvirtynę ir ūstą Port
 Arthur, į kur ir maisto daugy-
 bes gabena. Maskolija pasiū-
 lė Kinų valdziai nupirkti nū
 jos 120,000 karabinų iszėjusių
 jau isz mados, ką Kinai ir pri-
 emė; atmokesczio už tūs kara-
 binus reikalauja net po 5 me-
 tų. Maskolija vėl užsiima pa-
 skolinimu Kinams piningų net

szimtą milijonų taelių ant 4
 procentų, dėl atlyginimo Japo-
 nams už paskutinę karę, už ką
 paima į monopolį Kinų gelž-
 kelius ir kasyklos į sziaurės
 pusę nū didžiojo muro, kaipo
 ir įstatymą maskoliaus ant vy-
 riausio maitininko Kinūse,
 10,000 maskoliszkos kariaunos
 ziemavos Port Arthur'e, idant
 reikalui tikusis galėtu tūjaus
 kitus nusmerkti. Maskolija
 tą visą karsztai daro ir sten-
 giasi kūmi veikiausiai prasza-
 linti visą galę ir įteknę Ang-
 lijos isz Kinų. Maskoliją ir
 Vokietija yra sutarusios sa-
 viszka, gaspadoriauti Kinūse,
 ką jūdviem pritaria ir Pran-
 cuzija.

— *Anglija.* Maskolijai el-
 gentės taip prieszingai priesz
 Angliją, toji nusiuntusi net 17
 kariszkių laivų prie salos Ko-
 rea, dėl pagelbos angliszkam
 konsului priesz karalių Kareos,
 kursai salos visą valdzia yra
 padavę maskoliszkamjam pa-
 siuntiniui. Anglija matydama
 savo galybę rytūse mazinantie-
 si, ir numanydama, kad viena
 neįstengs jos atitaisyti, derasi
 su Japonija susidėti, kur abi-
 dvi susivienyję iszlaikytu savo
 galybę. Anglija toje bend-
 rystėje paremia Japoniją net
 su 30 kariszkių laivų.

— *Japonija.* Prezidentas
 ministerių gr. Matsukata ir
 laivynės ministeris markyzas
 Saigo, atsiekė nū savo vietų
 isz priezasties atmetimo per
 parlamentų jų užmanymo isz-
 reikszi valdziai pasitikėjimą.
 Nors parlamentas sutinka su
 valdzia pažvalgose diploma-
 ti-zkiūse reikalūse su dabarti-
 neis reikalais Kinijos, bet ne-
 sutinka viduriniūse reikalūse
 vieszpatystės. Pats Japonijos
 ciecorius atvėrė parlamentą 24
 dieną Grūdžio ir praneszė, kad
 padūs užmanymą padauginti
 mokeszczius. Parlamentas isz
 karto tą atmetė ir tapo nū val-
 dzios iszardytas. Dabar bene

tapo ministerių prezidentu
 markyzas Ito.

— *Aprika.* Portugaliszko-
 je kolonijai Angola, žemojai
 Guinejai, užpūlė vietiniai gy-
 ventojai ant portugaliszkių pa-
 jiegų ir nužudė vieną apicierą
 bei 20 kareivių. Užpūlikai
 priguli prie rasos Hereros ir
 Orampos.

— *Turkija.* Ant Kretos
 rodosi sandara neįvyks. Da-
 bar vėl muzulmanai užpūlė ant
 krikszczionių ir 12 isz jų nu-
 žudė arti Armixo. Du karisz-
 ki laivai isz Prancuzijos yra
 iszsiųsti vėl į pakraszczius
 Kretos.

Dalis darbu

— *Pittsburg, Pa.* Czionai
 buvo susiriukimas kalnakasių
 ir kasyklų savininkų Pittsbur-
 go, apielinkės, dėl nutarimo
 apie ateinanczių metų algą
 kalnakasiams, vienok nieko
 neįutarė ir paliko iki konven-
 cijai užsiimanczių tūmi reikalu
 visų trijų valstijų, Pennsylvan-
 nijos, Ohios ir Illinojaus, kurie
 algas paskirs. Prezidentas su-
 sivienyjo kalnakasių Rotch-
 ford, naudon darbininkų ir
 darbdavių dėl valstijų Ohios,
 Indianos ir Illinojaus, kalbėjo
 apie planą algų, ir pagal jo
 užmanymą tapo priimta, kad
 visatiną susirinkimą darbinin-
 kių delegatų ir darbdavių isz
 visų valstijų suszaukti į Co-
 lumbus, Ohio tūjaus po naujų
 metų, ir nuspręsti algas.

— *Worcester, Mass.* Savi-
 ninkai Millbury-medvilnės
 verpiūnczių, apreiszė visiems
 darbininkams, kad nū 3-czios
 dienos Sausio numazius vi-
 siems algas ant 10 procentų.

— *Lafayette, Col.* Ant vi-
 satino susirinkimo kalnakasių,
 tapo nutarta užkviesti visus
 darbininkus, Simpson ir Ex-
 celsior kasyklų, straikūti, kol
 darbdaviai nepriims į darbą

atgal pavarytūsius 200 darbininkų be jokios priežasties.

— *New York.* Siuvėjai firmos Zais & Wierzba, ant Broadway ir Spring Str., kurie praėjusią vasarą du kartu straikavo dėl neįsismokėjimo pagal kontraktą algų, dabar tapo visai į vergus paversti. Darbdaviai apreiškė visiem siuvėjams, kurių yra per šimtą, kad jie turi sudėti po \$500 o vėliaus po \$100 kas savaitę, kaip gvaranciją, kad niekad dos nestrakūs. Daugelis nutraukdami vaikams ir paezioms valgi užsimokėjo po \$500, kitigi nepristojo ant tokio be gėdieszko darbdavių reikalavimo. Vienas kontraktierius, vardu Schwartz, dar geriaus išsimislyjo ir įvedė savo darbietėje budą, kad kuris darbininkas nori pas jį gauti darbą, turi pirmu \$2500 kaucijos sudėti ir pasiraszyti, kad iki pirmai d. Vasario 1898 m. dirbs už \$600 per savaitę, o vasaros mete už \$1200. Ir ezion tokių atsirado, kurie pasidavė į taję vergystę.

— *Rochester, N. Y.* Pas Crane Brook, kur dirbo 500 italų prie Erie perkaso, sustraikavo dėl prievartos, kad kontraktieriai norėjo jūš priversti dirbti per adyną už 12½ cento. Darbininkai reikalavo po \$15 ct., kaip kontraktieriai nepri-silenkė ant jų reikalavimo, darbininkai apsiginklavę su spatiais ir revolveriais išvaikė visus darbininkus ant visos perkasos.

— *Boston, Mass.* Vadovai „Amoskeag Manufacturing Co. Massachusetts“ ant susirinkimo 17-tą dieną szio mėn. nutarė numazinti visiems darbininkams algas ant 10% pradedant nū naujų metų. — Tikrai darbininkų lūmą sutiks auksinei laikai.

— *Pittsburg, Pa.* S. J.

Mervin, prezidentas, Suv. Valstijų kepėjų Co., sugrįžęs iš New York'o apgarsino, kad trys kompanijos, dirbancios „crackers“ susivienijo į vieną didelę kompaniją, kurios kapitalas išnesza \$55,000,000. Visokiose szakose dabar pralėjo kapitalas koncentritis, idant galėtu visokius mažesnius iš lirkėjus ir darbininkus nusmaugti.

Du milijonu ant metu.

Kadangi žmonės, er a, pabando ir vėl perka, tai patikrina, kad jie yra užganėdinti. Žmonės savienyose Valstijose dabar perka CASCARETS CANDY CATHARTIC mažiansla du milijonu dėzuczių ant metu, be abejonės bus trys milijonai prieš naujus metus. Tai reiskia, kad CASCARETS yra labai gera gydykla dėl czystyji-mo žmogaus kraujo ir regulavojimo vidurių. Visose aptiekose 10c, 25c. ir 50c. už dėzute, nes tai gvarantavojama.

Isz Amerikos.

Svieto pabaiga.
New York'o laikrasztis „Evening Journal“ padūda szitokią žinę:

„Savitvers naujas svietas ir sziadien kiekvienas su pagalba aprukusio (dumais) stiklo gali matyti, kaip atsiskiria nū saulės atskila, idant pultu į neiszmātūtą erdmę, kaip tai stojosi ir su musų žėme priešai tukstanczius metų“.

Profesorius Serviss tvėrimasi tojo svieto apreiškė jau 12 Rugsėjo 1897 m. szitaip:

„Didelis plėmas ant saulės, kurį žvaigždininkai jau mato nū daugelio metų, pastojo dabar ugniniu ir judancziu kunu, kursai trumpiausiam laike atsiskirs nū pavirsziaus saulės“.

Profesorius Corigan, direktorius observatorijos Goodsel-lo, pasakė: „Pasidavęs judejimui sutirpęs kunas taps metas į erdmę ir sunaikins žemę“.

Profesorius Wm. Brooks isz observatorijos Smitho pranešė į „Evening Journal“, kad „didysis plėmas ant saulės“ yra arti szimto tukstanczių mylių ilgas. Tas naujasis svietas, kurį saulė paleis į erdmę, yra, kaip sako Brooks, tris kartus didesnis negu musų žemė. Jeigu tasai milžiniszkas kunas at-

siskirs nū saulės, tai suksis erdmėje svietų ir sutvers savo locną atmosferą, kuri padarys galimu gyvenimą organizmams ant jo pavirsziaus, kaip — su-prautama — kunas ganėtinai atszals. To naujojo svieto tikėjosi jau gudrinicziai laikūse Kristaus (priesz 2000 metų). — Szitoji pranaszystė yra tik-tai svaicziojimas ir musų skaitytojai gali buti be baimės dar nū artumos pabaigos svieto, ko laukia ateinancziame mete amerikonai.

Rockefelleris gavo \$16,000.

Greenwich, Conn., viena szvediszka naszlė, kuri tiktai isz skalbimo maitinosi pati bei vaikai, tapo apskūsta nū milijonieriaus Rockefellerio, už tai, kad jos karvė keles dienas vaikszechiojo po Rockefellerio žemę, ant kurios nieko nebuvo. Naszlė atėjusi į sudą atsineszė ir piningus pardavusi tą karvę, idant galėtu, anam penkių szizatų milijonieriui, užmoketi, ką karvė trempė jo dirvą. Prie užmokėjimo sudo kasztų ir tos \$16,00 Rockefelleriui, moteriszke pasakė: „Gailu, kad asz nežinojau, jogiai Mr. Rockefelleris taip privalo piningų savo užsiēmime, bucziau daug pirmiaus kur pasiskōlyjusi ir jam davusi“. — Dabar Rockefelleris yra vėl su \$16,00 turtingesnis jau.

Aukso į Alaską.

Angliszki laikraszcziai pranesza, kad pavasaryje mažiausiai 25,000 norinczių greitai pralobti, anglikų, iszkeliaus prisikasti aukso, į Klondikę. Girdėti, kad ir Europoje tvėresi partijos dėl keliavimo ir prisikasimo aukso, kaip tiktai žiema praeis. Suv. Valstijų valdzia paskyrė \$200,000 paszalpai badą kentanczių aukso jieszkotojų. Už tūs piningus taps parupinta, kad koki u nors budu butų galima davežti maistą, dėl kurio stokos daugelis žmonių galą gauna, nors aukso, kitas, gana turi. Taip-

gi valdzia užpirko 600 elnių Norvegijoi isz Laplandijos dėl gabenimo žiemos mete maisto į Klondikę. Nekurie turėdami zopostą maisto, yra pakavoję, kurį pasidalinus, užtektu visiems ant 3-4 mėnesių.

Retas susitūkimas.
Columbus, Ind., pas sudzią pakajaus buvo du susitūkimai, kokių niekad os nebuvo girdėti. Naszlys W. Bevars, apsivedė su mergina Alfa Debus, o jos brolis Rusell, su Ella Bevars, naszlio duktere. Tokiu budu sesū Alfa tapo savo brolio Russellio moczeka.

Prietelis mokslui ir apszvietimo.

Milijonierius McDonald, gyvenantis Montreal Kanadoi, praėjusiose dienose paaukavo dar \$250,000 dėl „McGill universiteto“. \$50,000 dėl pagerinimo skyriaus tiesų, o \$200,000 ant kitų moksliszky skyrių. McDonaldo aukos tam universitetui, siekia į 3,000,000 dol. Bepigu tenai apszvietimui platintis, kur tauta turi tokius szelpėjus. Musų gi milijonieriai, Tiszkus, Oginskis, Giedraitis ir kiti, moka užru-beziūse praleisti Lietuvoje surinktus milijonus.

Viena nakczia prazilo.

New York'e gyvenantis R. Nova, atsikėlęs isz ryto ir paziurėjęs į veidrodi net apalpo, kada pamatė, jog jo pilki plaukai buvo iszbalę kaip sniegas. Priežasties to greito prazilimo negalima iszaiszkinti. Nova yra dar tiktai 15 mėnesių Amerikoi.

Pasekmės amerikoniszkio paprocio atrajavimo.

Chicagoje gyvenanti Morta Kock, lenkė, buvo įpratusi kramtyti „chewing gum“ ir netikėtai nurijo. Pasekmė buvo gana baisi. Į antrą dieną apsirgo, skilvys nepriēmė jokio valgio ir per 9 dienas mergina kentė baises sopulius ir

likį. Gelbstint merginą, reikėjo daryti operaciją gana painią, išzimant vidurius ant viršaus, dėl jų išvalymo ir praszalinimo nesutrovėtos medagos. Iš skilvio išzėmė szmotą vaszko, kuris buvo prilipęs prie sienos skilvio ir apie jį darėsi baisi opa. Dėka daktariszkam mokslui, Morta gyva ir sveika jau, bet atrajavimo gumos už nieką ant svieto daugiaus neims į burną.

K o n t r a b a n d e z i k u s s u g a v o .

Iš Portland, Oregon, išplaukė laivas „George W. Elder“ su 20 tonų degtinės (whiskey) vertumo \$10,000 ir norėjo nugabenti į Alaską ir tenai brangiai aukso jieszkotajams pardūti. Degtinę baczkose buvo uzvardiję „kerosinas“, „terputynas“, „mielės“ ir t.t., bet gerai muitininkams perziurėjus, visose pasirodė degtinė ir tapo viskas atimta.

L i u d n o s k a l e d o s .

Ashville, N. C., pirmą dieną kalėdų susirinko didis pulkas žmonių, ir pagal paprotį linkminosi szaudydami iš armotų. Vieną kartą išszovus, rengėsi prie kito szuvio, ir tam tikrasis užtaisytojas atėjęs su 30 svarų parako, pradėjo savo darbą, ir kaip tik tai įpylė paraką į karsztą dar armotą nū pirmojo szuvio, pasirodė bausis paveikslas. Žemė sudrebėjo ir nežmoniszkas riksmas pakilo. Ant vietos, kur linkamybė vieszpatavo, dabar lakotė žmonės su degancziais rubais o kiti ant žemės voliodamiesi vaitojo. Sveikiejie szoko nelaimingūsius gelbėti, plėszdami szalin deganczius rubus. Viso apdegusių nū parako yra 30 ypatų, tarp tų keikū turi išszvilusias akis. — Kiek girdėti, tai daugumas ir musų jų brolių labai liudnai perleido kalėdas, isztusztinę nevieną baczkelę alaus, griebėsi nulėisti karsztąjį kraują, kursai nū alaus užsidegė, skaldyda-

miesi makaulės. Kelintas, apart nuleidimo kraujo, dar ir už lakopą gavo užsimokėti keikolika dolerių. Liudnos kalėdos.

B a s i u g n i s .

Chicago'je sudegė kuczioje parodos namas „Coliseum“, kuriame talpinosi įvairaus turinio daiktai. Visi daiktai pramoniszki likosi ugnyje. 6 lavonus suanglėjusius atrado. Daugelis yra apdegusių. Nūtrota išsznesza į \$720,000. Ugnis atsirado per per neuždeginimą elektriszkų dratų, ant kurių greitai užsideganczių daiktų buvo sumesta.

P a u k s z t i s k a i p o s a r g a s .

New York'e vienas policijantas, trecioi valandai po pusnakeziui, eidamas pro paukszczių pirklių, išgirdo szauksmą: „žudysta!“ „ugnis!“ „policija!“ Policijantas įėjęs į krautuvę vėlei tą patį išgirdo. Kaip aiskiai „papuga“, pamatė policijantą, nustojo szaukusi. Policijantas pradėjo apziurinėti visus kampus ir atrado vieną įsilaužusį vagį, kurį ir nusivedė. Savininkas, dėl to atsitikimo pakėlė prekę ant papugų.

P a s i g a n e d i n o s u s m e r e z i u .

Newark'e, N. J., nekoksai A. Maliniak (pagal pavardę butu lenkas), kaip jam sudzia perskaitė isztarmę pakorimo ant 27 d. Sausio, ateinanczių metų, pasakė „esmu užganėdintas“. Maliniakas yra nužadęs vieną moteriszkę Liepos mėnesyje.

N o r e j o k u n i n g a p a s m a u g t i .

Mill Creek'e Pa., lenkai antrą dieną kalėdų taip įkaito, kad susitarę nuėjo pasmaugti savo kuningą ir butų tas atsitikė, jei nebutų laiku atbegęs kun. szvogeris, sesū ir dudorius. Mat lenkai nenori pasidūti kuningui valdyme parapijos, bet

patys nori visus reikalus vesti, o kuningas sziems vėl nepasi dūda. Jie nutarė sumažinti kuningo algą ant \$50 per mėnesį ir patis pasirinkti dudorių, zakristijoną ir t.t., ir iszto net prie smauginosi prėjo.

Užystyja kraują.

Czystas kraujas tikrina czystą odą. Nėra gražumo be to. CASCARETS CANDY CATHARTIC iszczystys tau kraują, ir laikys czystą, nes iszvaro vieg neczystumą isz kuno. Pradėk imti sziladien o iszvarys isz tavo kuno puczkus, dedervines ir kitas dos ligas, nes CASCARETS už 10c. tai padaro. Gausi visose aptlekosose su gvarancija 10c. 25c. ir 50c.

Iszvežimas vyskupo Simono.

Iszvežimas vysk. Simono, sufragano arkidiecezijos Mogiliavo, isz Petropilės į Odesą ant nepaskirto laiko, tapo 15 dieną Lapkriczio 1897 m. Ke lionę vysk. Simonas atliko vagonė pirmos kliafos, o jo karriszkas sargas, kurs vyskupą turėjo kaipo resztantą palydėti, važiavo antroje kliafoje.

Idant iszaiszkinti priežastį iszvežimo vyskupo, paziurėsimė į praeitę 27 metų. Maskolių valdzia stengėsi tūmi kartu įvesti maskoliszką kalbą į katalikiszkas bažnyczias pridėtinėse dievmaldystėse Lietuvoje ir Baltrusijoje ir tam mierini „ritualus“ arba „trebnykus“ iszsiuntinėjo visiems kuningams. Daugumas dvasiszkijos, apart energiszko pirtavimo, trebnykų nepriėmė. Radosi tik tai Baltrusijai net 17 apostatų (atskalunų), kurie tykojo ant 600 rublių už atlikimą maskoliszkoje kalboje dadėtinių maldų, kiti gi vėl norėdami iszsisukti nū baudos už kriminaliszkus prasikaltimus, prisilenkė ant valdzios reikalavimo.

Jau patsai argumentas, kad įvedė maskoliszką kalbą į bažnyczią, tik tai tokie žmonės, kurie norėjo pasidaryti sau iszto tik tai uždangą nū kriminaliszkų prasikaltimų, turėjo atkreipti valdzios atydą, kuri parėmėjus rusifikacijos atrado tik tai tarpe prasikaltusių kuningų, turėjo atsisakyti nū tokio kompromitūjanczio save

mierio. Valdzia vienok netikėtai, kad neparodė menkiausio iszmanymo tame reikale, bet prieszingai pakreipė savo politiką rusifikacijos isz karto į purvyną, pakeldama prasikaltusius kuningus ant dziakonų Minsko gubernijai ir uždengdama szlykszcziausius jų pasielgimus iki to, kad net sudo kriminaliszka isztarmė ant tų žmonių tapo panaikinta. Katalikystė nekiek isz to nukentė, kad tik tai 17 atskalunų (kiti skelbė kad 27) tarpe kuningų radosi taip placzioje szalyje ir visi buvo kriminaliszkais prasikaltėliais.

Ant laimės jiems numirus, neatsirado taip lengvai pasekėjų, taip, kad praėjusiamete tokių sątrapų, pirmiemsiems panaszių, radosi tik tai vienūlika. Visi tie, kurie užėmė mirusiųjų vietas ir iszdrįso isz sakyklos prakalbėti žmonių kalba (lenkiszka), tapo iszvežti į kliosztorius.

Prie anų skaitliaus (vienūlikos) nelaimingoje Minsko diecezijoje, priguli garsus dziakonas Berezinos, Tiumeno pavietyje, kuningas T. Voiczinskis, lenkas, isz Plocko diecezijos, baustas nū dvasiszkos valdzios, iszėjo į Baltrusiją ir atsidavė globon Minsko gubernatoriaus. Gubernatorius paskyrė jį Berezinos dziakonu. Voiczinskis, po apturėjimui pirmojo paliepimo nū sufragano Simono, Giegužės mėn., kad pagal sutariną valdzios su Vatikanu daleista yra dievmaldystėse dadėtinėse, tik tai kalbos: lotyniszka, lenkiszka, vokiszka, lietuviszka ir latviszka, pasakė parapijonams isz sakyklos, kad jisai vartos bažnyczioje tik tai lotyniszką kalbą.

Po antramjam paliepimui konsistorijos, Birželio mėn. (1897) apreiszkienciam, kad isz virszui minėtų penkių kalbų, toji turi buti bažnyczioje vartota, kuria kalba vietinei

gyventojai ir prie jos pripratę nū senų laiku. Voiczinskis pasakė lygiai iš sakyklos, kad giedos lenkiskai. Taip prasidėjus, policija pradėjo raszinti daneszimus ant kuningų lenkiskai giedanczių, Voiczinskis nusigando, idant jam valdzia nenutrauktų tų 600 rublių, priedų prie metinės algos, kuriūs jam valdzia paskyrė už bažnytinę rusifikaciją, surado keletą girtūklių parapijonų, kuriūs prikalbėjo, idant pasiraszytu ant padavimo, kad jie lenkiskai nesupranta ir su tūmi (paties parasytu) padavimu nuvažiavo pas gubernatorių Trubeckį, su užklausymu, kaip turi giedoti? Gubernatorius, pagal paliepiamą konsistorijos, vardan caro apgarsintą, davė Voiczinskiui abejotiną atsakymą. Tada džiakonas Berezinos po sugrizimui nū gubernatoriaus perstatė parapijonams, kad tada tiktai giedos lenkiskai, jeigu jie nū savęs užtikrins kas metas mokėti po 600 rublių, tai yra tiek, kiek moka jam valdzia už giedojimą bažnyczioje maskoliskai.

Toksai užmanymas sujudino visus parapijonus. Kada jau Voiczinskis bažnyczioje ketvirtą kartą darė atmainą (pirmiausiai giedojo maskoliskai, paskiaus lotyniskai, vėliaus lenkiskai ir vėl maskoliskai) ir pasakęs kad giedos maskoliskai, išėjo su mizioms, žmonės įpykę metėsi prie altoriaus ir grumodami norėjo kuningą izmesti iš bažnyczios. Rusifikatorius džiakonas, bijodamas, kad ne taptu apkultas, spėjo paimti dar puzką su SS. Sakramentu, kurią rankose laikydamas, izsvengė tokiu budu liudnų pasekmių. Ant pareikalavimo policijos, idant atidūtų nū bažnyczios raktus, parapijonai nusiuntė jūs arcivyskupui Kazlauckui į Petropilę su meldingu praszymu užstoti už suspaustus žmones,

Tokiu tai budu kun. Voiczinskis tapo priezasczia izvežimo vyskupo Simono, kurį apskundė, kad jisai su pirmūju aplinkraszcziu (paliepimu) sukėlė visą atsitikimą Berezi-noje, nors yra aisku, kad vyskupas rėmėsi tiktai ant sutarimo maskolių valdzios su Vatikanu.

Ne reikia buti gudrineczium, o tiktai paprastu sprestoju, idant suprasti, kad užstojimas draugijos izsmetų dėl to, kad jie dėl atsizgynimo nū kriminalizskų nubaudimų apsiėmė tarnauti valdziai rusifikacijai, yra augszcziausio laipsnio dėl tokios valdzios pažeminimas. Kad kokis „diejatelis“ ir gubernatorius su purvinoms rankoms ir sanžyne, trina rankoms izz diaugsmo, matydamas katalikizską kuningą nardantį po purvyną, tai paprastas dalykas, bet kad valdzia sylingos vieszpatystės solidarizūtu su paprastais kriminalistais dėlto, kad politikoje rusifikacijos valdzios tokius imasi į pagelbą, tai gal ne sutiks su žmonizskesnėmis pažvalgomis jaunojo valdono.

Tikras daiktas del taves.

Užtikrinimas, kur nieko nepražudysi. Galvos skaudėjimas, liežovio, — niežai ir tokstancziui kiti tokii ligų, kaip tai užsilatikimas vidurių, sužlugimas kepenų gali buti izgydytoms, imant CASCARETS CANDY CATHARTIC. Tai vis atnaujina. Parsidūda kožnoi aptekoi: jei nepagydyta, pinigais gražiname. C. C. C. pabandyk dėžutę szlaidę, nes yra teisingai, 10c., 25c. ir 50c. Pabandyk dėl žinios dovanai.

Išz lietuviszku dirvu Amerikoje

— Union City, Conn

Union City'ies ir Naugatuck'o lietuviai ant susirinkimo vietinės szv. Jurgio draug. 19 d. Grūdžio tarp kitko nutarė izsvien su Klubu paimti locnai ant randos salę dėl laikymo įvairių susirinkimų (mitingų), nedėlinių pasilinksminimų, įvairių pasikalbėjimų, vakarinių sueigų dėl pasiskaitymo, pasimokinimo ir t. t. Paskutulas tautietis tikrai geidžiantis dėl visūmenės, kad visūse atsirastų szioks toks augsztėnis susipratimas, papraszė

draugų, kad jam daleistų izz laikraszczio truputį dėl visūmenės gero paskaityti. Daleidus gi, jisai skaitė su tulais paaizskinimais izz „Vienybės“ num. 50, raszta p. M. Lėlaus, po vardu „Musų darbai apiszvietime“. Taip gi reikia žinoti, kad tas musų tautietis jau ne pirmu syk yra szį tą naudingo dėl visų apiszvietimo ant susirinkimų paskaitytes.

Kalnėnas.

— Shenandoah, Pa. 14 dieną Grūdžio likosi užmusztas mainose lietuvis Kaz. Maczinskas, prigulintis prie vietinės draugystės szv. Petro ir Povilo. Kada velionis M. likosi parveztas negyvas izz mainų, a. a. Maczinsko giminės, įpatingai viena sesū, davė žinę graboriui p. Miliauckui, idant užsiimtu palaidojimu kuno. Žinoma p. M. atvežė pirmiaus reikalingus laidojimi daiktus ir nuprausęs velionį paszarvojo, bet paklausykite kas stojosi: Ne visiems skaitytojams yra žinoma, jog pas mus, Shenadoryje, randasi dar antras graborius Sz. turintis pusininką Cz. Tai gi S. izzgirdęs, kad p. Miliauckas laidos kuną, pasirodavijo su savo pusininku ir gerai pavaiszinę porą draugų szv. Petro ir Povilo draugystės, pribuvo į namus, kur buvo paszarvotas a. a. M. lavonas ir reikalavo idant velionio kunas turi buti izsimtas izz bakso p. Miliaucko, o įdėtas į p. S., nes girdi, tie reikalauja perkraustyti, ir pradėjo velionį draskyti; bet kad imantiejie per daug buvo drąsus, sakysiu nū degtinės ir alaus, todėl beimdami izsmetė velionį ant žemės. Tokį darbą gali atlikti tiktai beprocziai žmonės, kurie savo protą yra pragėrę. Sakysime, tegul jau butų draugystė reikalavusi, prie kurios velionis prigulėjo, kad jį, a. a. Maczinską laidotu p. S. tai ir tada nereikėjo užmusztą žmogų, paplu-

dusį kraujūse draskyti. Už draskymą kuno a. a. Maczinskio, velionio brolis, minėtus karžygius žada padūti po sudu. Asz tikiu kad ir szv. Petro ir Povilo draugystė minėtiems tamsunams paskirs atsakanczią bausmę ant savo mėnesinio susirinkimo. Ant galo turiu pridurti, jog man visai neapeina nei viena nei ant-ra szalis, tiktai matydams tokį žvėrizską atsitikimą tarpe savo brolių, priverstas esmi izzreikszi del visūmenės keletą žodžių, idant lietuviai žinotu, kad ir szia dien tarp musų atsitinka nežmonizski darbai.

Kur musų žmonizskumas?

S.

— Boston, Mass*). Bostone tarp lietuvių szis beitas vis atsitinka. Sztai ant vakaro 24 Lapkriczio draugystė szv. Kazimiero parengė balių ant naudos draugystės, bet ir czia atsirado stabdymas vietinio kun. Griciaus: priesz tris sanvaites apgarsino, jog bus 40 valandų atlaidai, bet ne pasakė, katrą dieną prasidės; už sanvaitės priesz draugystės balių apgarsino, jog prasidės tie atlaidai 24 dieną vakare, tai yra tą paczią dieną, kada tur prasidėt balius.

Draugystė apgarsinusi balių pirm 8 mėnesių to permainyti arba atidėti ant toliaus ne galėjo. Kuningas Gricius jau sanvaitę priesz balių pirmiaus izskeikė tūs, kurie eis ant balius, o ne pribus į bažnyczią. Tai tiek to, nes skaitytojai, susipažinę jau izz laikraszczių su pasielgimais kun. Griciaus kaslink lietuystės; bet dideli dyvai, kad ir kun. Burba, suprantantis apie parengimą balių ir mylintis tautą, barė izz sakyklos izsitardamas: „Vieni klupoja priesz altorių, o kiti szoka ir triumfūja, tie tai užsitraukė ant savės prakeikimą ir patiks, jūs nelaimė“.

*) Už szitą korerspondenciją redakcija neatsako.

gi jaz kun. Burba tiek tik su-
pranta apie balius naudingus
tauti?

Gal skaitytojai pamislyti,
kad Bostono lietuviai per daug
priesztauja bažnyčiai, bet
kad visūse beveik miestūse
Amerikos randasi draugystės,
tai supras, kad draugystė pa-
garsino balių ne už sanvaitės,
bet už kokių 6 ar 8 mėnesių
pirmiaus. Todėl ir kuningai,
rodosi, neturėjo tiesos iškeik-
ti draugystę ir lankytojus ba-
liaus. Pradžia atlaidų turėjo
prasidėti, kaip visada, ne sere-
dos vakarą, bet ketvergo, tai-
gi jie buvo surėdyti tyczia ant
iszardymo baliiaus, už ką drau-
gystė dėkavoja savo klebonui.

Tą pacią dieną, tai gi 25
Lapkriczio, draugystė D. L.
K. Vytauto laikė susirinkimą
ant salės po num. 876 Broad-
way S. Bostone, ant kurio buvo
laikomos prakalbos; vienas iz-
kalbėtojų, sanarys Vytauto
dr. tės, kalbėjo apie lenkus ir
lietuvius, bet toje kalboje la-
biausiai gyrė savo draugystę,
ragino visus prisiraszinti prie
jos ir sakė, kad tikt viena yra
Bostone draugystė, kas gi link
dr. tės szv. Kazimiero, tai iz-
sitarė, kad neva yra dar viena
draugystė pusiau lenkiszka ir
ant savo susirinkimų izguldi-
lėja kalbas draugų iz len-
kiszko ant lietuviszko. Czia
kalbėtojas suvisai izkreipė,
mat savę gyrė, o kitą nupeikė.

Zinoma visiems Bostonė, jog
dr. tės szv. Kazimiero įsteigta
pirmiaus negu Vytauto ir su-
sideda grynai iz lietuvių, lai-
kosi nė kiek ne blogiaus už
Vytauto dr. tę, tai gi kalbėto-
jui ne prigulėjo vieną augsz-
tinti, o kitą zeminti, nes yra
abidvi lietuviszkos ir geriaus
butu, kad kalbėtojas suprastu
ir mylētu vienokiai viską, kas
tikt yra lietuviszko arba tau-
tiszko.

Komitetas { J. Žvairaitis prez.
Mat. Zoba sekret.

Pamėgyk dėzintą CASCARETS už 10c., ge-
rėviais sutalpytoja plaucių ir viešų vidurių.

Laiszkas iz keliones.

Norint prabėgo dar tikt po-
ra sanvaiczių nū laiko kaip
pradėjau lankytis po placią
lietuviszką apielinę apgyven-
ta placiose Suv. Valstijose,
bet tikt į szią trumpą valan-
dėlę daugel galėjau užtėmyti
tamsių plėtmų tarpe lietuvisz-
kos daugumos ir dangel žin-
geidzių žinių galėcziau pra-
neszti, tiktai dėl trumpumo
mano raszto viską į szalį turiu
atidėti. Kada žmogus sėdi
ant vietos ir regi didelį subruz-
dimą lietuviszkių laikraszczių,
tai beabejonės turi pamislyti,
jog mes, lietuviai, jau esame
tikrai izssivystę iz vystyklų
kudikystės; laikraszcziai be
paliovos garsina, jog lietuviai
pastojo senei rimtais vyrais,
sakome, pradėjome sklaidyti
ir jau nusklaidėme miglas
tamsybės nū aptemusių užmie-
gotu letargu mūsų akių, sako-
me, jog mes dirbame be pa-
ilsio dėl apszvietimo ir gerovės
savo tamsesnių brolių, ir ant
galo, su didžiu džiaugsmu
szuktele nekartą, jog mūsų mi-
nėti darbai atnesza gausius
vaisius. Bet jeigu mes tikrai
prisiziūrėsime į platų mūsų
dirvoną, tai daugiaus nieko
neiszvysime, kaip tiktai usnes
arba ilgą susipynusį varputį,
o mūsų jau kalbos, daugiaus
niekas, kaip tikt paczių pasi-
gyrimai.

Prisiziūrėkime į mūsų ap-
szvietimą: Keliaujant nū vie-
tos į vietą, daugiaus nieko ne-
gali atrasti kaip tiktai uzboną
alaus ir retkarcziais kokį laik-
rasztį. Vyrų atrandi mažiau-
se tris iki asztūnių, bet pasiu-
lyk jiems laikrasztį arba kny-
gele, kuri izslavintu žmogaus
protą, arba padėkime sau, nor-
tokia, kuri pripratintu žmogų
prie skaitymo ir sulaikytu nū
girtavimo bei praleidimo veltu
laiko, tai atsako jog maldakny-
gės jo dar nesuplyszo, o prie
kitokių skaitymų neturi noro
ir prisiriszimo. Kas link laik-

raszczių, jie turi užtektinai,
nes skaitą net du: Užklausk
kokius gi jus vyrucziai skaito-
te? tai atsako, jog „Taradaiką“
ir „Saulę“. Na ir dabar
tu žmogus aizskink kiek nori
tiktai, jog „Taradaika ir Sau-
lė“ yra vis tas pats ir vienas
laikrasztis, tau netikės. Bet
gal skaitytojai mislysite, jog
tikt vienai vietai taip atsitai-
kė o ne. Per dvi sanvaites
vaikszczioldamas atradau sep-
tyniose stubose, kur užklausus
apie skaitymą, atsake, jog
skaito „Taradaiką“ ir „Sau-
lę“, ir daugiaus jokių skaity-
mų nereikalauja. Tai tokis
supratimas mūsų brolių, o apie
kitas nūmones nėra nei kalbos.
Toliaus kitus atrandi pasken-
dusius fanatizme lenkystės, no-
rint yra tikri lietuviai. Taip
vienas tautietis, negalėdamas
atsisakyti nū to lietuviszko
atsiliepe: Nereikalauju lietu-
viszkių skaitymų, mano pati
lietuviszki neskaito, vaikai
lietuviszki nemoka, ir visai
apie lietuviszką nenoriu nei
zinoti. Bet nenustojant aizskin-
ti lietuvių reikalą, izšėmęs
25 centus metė į akis, misly-
damas tokiu budu atsikratyti
to lietuviszko agitatoriaus, asz-
gi džiaugdamašis norėjau įdū-
ti jam lietuviszką knygutę, ir
tikt su dideliu vargu pasisekė
tą padaryti, kurią paėmęs dviem
pirštais, lyg bijodamas užsi-
krecziamos ligos arba piktos
dvasios padėjo į kampa, žadė-
damas suteikti pirmam pare-
gėtam lietuviui.

Tikt visai mažą dalelę at-
randi mūsų brolių suprantan-
czių apszvietimą ir naudą skai-
tymo. Tuloi vietai tikosi at-
rasti jauną cziongimį, 19 metų,
liet. vj, kuris turėdamas tur-
tingą tėvą įstengė užlaikyti
savą knygyneį su įvairia įtal-
pa angliszkių knygų, vertės
\$300. Szis vaikas iki sziol
lietuviszki knygų neskaitė,
kad gi jis yra ējas vien tikt
į angliszką mokyklą, lietuvisz-
ki kalba grynai ir turi norą

lietuviszki prasimokinti, dėl-
to paėmė pora knygėlių žadė-
damas lietuviszki lavintis, o
mą užklausus, ar negalėtu sa-
vo knygyneį pavesti dėl lietu-
viszkos visūmenės, padauginus
jį lietuviszkomis knygomis,
sziaip atsiliepė: „Mielai tą pa-
darycziau, visados, sako, aiz-
kinu, kad lietuviams butų
naudinga susirinkti vakarais
pasiskaityti lietuviszkas kny-
gas, o kurie turėtu norą galė-
tu ir angliszki pasimokinti,
bet mano balsas eina už nieką“.
Ant galo sziaip dadurė: „Je-
igu mano knygyneis rastusi
pikrautas szvininių „bilių“,
arba Tamista jeis nesziotai dėl
pardavimo, ir tai su kurių
vienu tiktai mostelėjimu butu
galima parkirsti penki, szeszi
karzygiai, tada mes galėtume
padaryti szauną biznį“. Szio-
kius liudnus darbus mūsų bro-
lių praneszė ans jaunas lietu-
vis. Ant galo turiu už parei-
gą pridurti, kokis skirtumas
randasi tarpe mūsų brolių ir
svetimtauczių. Vaikszczi-
ojant po lietuvius, tikosi girdė-
ti kalbą tulo pirklio, Lietuvos
zydelio, kuris sziaip mą izsi-
tarė: „Ant laikraszczių mą izsi-
eina per metus \$18,00; jeigu
asz pirkliauju per dieną neval-
gęs, tai parėjęs vakare namon
pirmų pirmiaus turiu perskai-
tyti laikrasztį“. Tai gi yra
klausymas, kada mūsų broliai
galės atsiliepti, kiek per me-
tus kasztūja laikraszcziai, no-
rint vieno laikraszcziio prekė
tiktai \$2,00? *Keleivis.*

„Garsui“

„Vienybės“ num. 49 patėpo
mano straipsnelis „Laiszkas iz
kelionės“, kuriame nurodziau
nekuriais silpnas ir blogas pu-
ses mūsų brolių, — parodziau
pagal savo užtėmyjimą tiktai
pavirszutine dalia, ir izreiszki-
mas tiesos tuliems mūsų tau-
tiecziams didei nepatiko; kaip
gi tai galima pasakoti teisy-
bę, pamislyjo sav raszėjas „pa-

tėmijimų“ „Garso“ num. 51 ir surinkęs visas savo spēkas ėmėsi už plunksnos pradėdamas kritiką, bet nėra už ko kabinėtis, nėra argumentu, tada nėra kitokios rodos kaip tiktai reikia atkartoti tūs paczius žodžius ir ant galo užbaigdamas pridurė: „kas netiki, tegul perskaito straipsnį „Laiszkas iš kelionės“ patilpusį „Vienybės“ num. 49 paraszytą p. Keleivio“.

Negaliu suprasti ir permąnyti, dėl kokios priežasties netikt p. raszėjas patėmyjimų, bet ir imant abelnai patsai „Garsas“ ir visi jo sandarbininkai velkasi seną sulopintą ir išsvirkezczią skrandą, norėdami pertikrinti lietuviszką visūmenę, kad tai yra išdirbimas naujausios gadyinės. Padėkime sau, tegul sziūm kartu visūmenė įtikės, jog minėta skranda yra nauja, bet anksčiaus ar vėliaus vilnos nupliks ir tada visi szposai pasirodys, visūnenė persitikrins, kad vietoje naujos skrandos išvydo vien tiktai paczius lopus. Asz savo laiszke visai neušipūliau ant lietuvių, nė ant lūmų, nė ant pavienių ypatų už blogus darbus, ko jie nėra ir nebuvo padarę; kad sutikau su p. Artojo nūmone, jog senovės laikūse kuningai prisidėjo prie temdymo lietuvių versdami jūs prie lenkystės, tai ir dabar tą patį paantinū, ar-gi raszėjas patėmyjimų tą gali užginczyti, jog aname laike kuningai blogai darė o ir dabar dar daugumas tą jų paczią rolę loszia. Jeigu sziądiēn mes turime kelis dorus ir tėvynainius kuningus, tai su jeis pereitus szimtus blogų už dengti negalime, nes jų darbai patis išsirodo. Toliaus, ant pirmos vietos asz pastacziā musų aptemdyme baisiausia musų slogintoją rusą, ir manding tą patį ir dabar paantrinūti galėcziā, bet neturiu reikalo antru atveju aiskinti, kad-gi szi dalyką numano gana

gerai ir patsai raszėjas patėmyjimų. Antrą, Tamsta paaiszkinimą, kad, ko musų senei ir tėvukai neturėjo patys, tai nė mumis negalėjo suteikti, bet sziame dalyke pasijudina antras klausymas svarbenis, kas musų prosenių „neturėjime“ buvo priezasczia? Malonėcziā idant p. raszėjas išrisztai, tiktai atsargiai be karsztų užsidegimų ir niekinimo teisybės, nes vienpusystę asz palieku Tamistai pacziām.

„Smarkiausia vienok užkereta p. Keleivis musų vadovams-apszviestunams-intelligentams“ pratarė raszėjas su ironiszku išzjūkimu. Mat Tamsta turi žinoti, jog asz teisybę visai nemoku vynioti į miuksztą bovelnā, išzreiszkiaū savo nūmone pagal mano isztyrimā; jei iszmėtinėjau musų apszviestunams už jų blogus darbus, tai czion taip-gi remiūsi ant tikrų argumentų, galėdamas parodyti tckius. Ant galo, kas lytisi girtybės, imant abelnai lietuviszką visūmenę, vyrus ir moteris, tai czion bereikalo Tamista siulai perskaityti mano laiszkelį iš kelionės patilpusį „Vienybės“ num. 49. Ten skaitytojas atras tikt menką szeszėlį lietuvių blogų darbų, bet jeigu Tamsta tikrai esi žingeidus, tai meldžiu perkresti lietuvių gyvenimą ir isztirti jų buvį, o tada patsai galėsi, persitikrinti. Dėlko gi Tamsta turėjai užpykti, kad asz priverstas buvau parodyti musų ligā; nes mums patiems nepasigūdus apie sopulį ant savo kuno, vaistininkai gydūlių nepasiulys. Asz visai neušipūliau ant dorų lietuvių, nė ant dorų lietuvių motinų, kurių mes turime visai mažā nūszimti, mažai yra blaivių lietuvių, mažai lietuviszka tauta turi apszviestų blaivių motinų. Prie subudavojimo stiprios pilies reikia daugel rankų ir daugel triuso; tai-gi ir prie prikėlimo musų tautos reikalingi yra visūmenei stropus

darbininkai, bet vietoje griebtis prie darbo, mes tinginiaujame ir girtūkliaujame. Girtybė taisy lietuviszcai giminei mirtinā smugį; o kas-gi yra priezasczia girtybės, kuri visu smarkumu iszszaknijo lietuviszko tautai? Atsakau, jog musų motinos-gimdytojos ir musų tėvai; jie begerdami patys pripratino ir jauną gentkartę. Girtūkliai tėvai suteikė mums panaszų vaisių, nes matome iš datyrimo, jog obūlys nū obelies netoli ritasi.

Keleivis.

Kiekvienas taip sako:

CASCARETS CANDY CATHARTIC yra tai stebukilingiausias gydymas szlo amžiaus iszradimūse, turi gardų smūgā, gydo lagadnei ir Ukrai inkstus, kepenis, pilvā ir czysyja visā sietemā, praszalina perezalimā, gydo galvos skaudėjimā, drugy ir užkietėjimā vidurių.

Pirk dėžutę C. C. C. sziądiēn, 10, 25, 50 centų. Randasi visose aptiekose ir iszgydymā gvarantūja.

Žmogus ir mikrobai.

Jau ankszta pradeda rasti senojoje Europoje. Žmonija dauginasi su gvoltu, o gerovė mažinasi. Visokioje dirvoje užsidegė kova konkurencijos, kova už buvį, už kasnį dūnos. Kam neužtenka uždarbio namieje, kas jaučia savyje gana energijos prie darbo, kas turi atsakancziās spēkas fiziskas ir sziokį tokį iszsilavinimą, apleidžia žemę savo tėvų ir jieszko budo pramitimui kitose szalise, kitūse klimatūse, tarpe kitokių sąlygų, stodamas į kovą su vietiniais žmonėmis, kurie jaučia, kad ateivys sylyjasi praszalinti jūs ir užimti jų vietą. Nelengvas yra gyvenimas iszeivių, daugelis iš jų negalėdami užsiklimatizūti ir prisitaikyti prie kitokio laipsnio szviesos ir szilumos, sausumos arba dregno oro — nyksta ir vos jų vaikai, arba pavieniai tiktai stiprus, gali pakelti visokias klimatiszkas atmainas, prie kurių jie buvo nepripratę praeitėje.

Bet kova su žmogumi, su karsztu arba szaltu klimatu, yra pergalėtoja, palyginant su tai kova, kurią turi sutikti iszeivys nematomam sviete bak-

terijų, ypatingų kožnoje szalyje, veisenczių baisias, užsikrecziamas ligas, prie kurių cziabuviai yra jau pripratę ir istengia priesz jas atsilaikyti veikime ligos prasiplatinimo.

Baisus yra tai elementas, tūmi daugiau, kad nematomas. Toji kova su svietu tų smulkių tvarinių yra didei sunki ir paolinga, bet žmogus jau yra dasekęs vietųjų užsilaikymo ir stoji į kovā, kurios pasekmė yra neabejotina, nes paskutiniūse metūse jau atrasti yra budai dėl naikinimo kenkianczių mikrobu, lakiojanczių ūre ir plankenczių vandenyje, ir kaip su jeis kovoti net tada, kada jie užpūla žmogų.

Atkreipkime atyda vienok ir ant tos aplinkybės, kad nekuriš ligos, paeinancziās nū mikrobu, per įtekmę tiktai gamtos jau tvirtai isikerėjo, o epidemija jų yra apzenklinta toli szvelnesniu perbėgimu. Seniaus, paveikslan, ligos veneriszkos (lytiszkas susineszimas), sziltinė, kolera, baisius darė iszpustyjimū, sziādien nustojo jau daugelį iš savo nepaprasto smarkumo.

Kiekviena veislė žmonių, gyvenanti kitam klimate, turi pamažu priprasti nė tiktai prie klimato ale ir prie veikimo ypatiszcai mažų tvarinių ligų tverėjū ir tapti pamažu tverenczia ant jų veikimo. Patėmyta priegtam, kad nekuriš veislės prisitaiko lengvai prie vienių, o yra visiszcai neisztvenczios ant kitų ligų. Žinome, ant paveikslo, kad gyventojai po lygintoju labai retai yra varginami nū geltonojo drugio, kuris europiecius szimtais naikina. Isz kitos pusės, kada džiova Europoje abelnai veikia pamažu, czielus metus pamažu naikina organizmā, su ja uždūda paskutinį smugį, užkretimas jos pernesztas per europiecius ant salų Polinezijos, veikia tenai taip iszgastingai, kad grāšina visiszku isznykimu žmonijos ant

...lingų salų tykojo oceanas. Dava nuneszta tenai kartu musų civilizacija, naikina tykas ir ramias veisles ironijų su baisiu privertimu, ami labiausiai, kad ne tiktai užneza be mielaszirdystės gyvenanczius, bet dar sunaikina danczias įtaisias vietinės islės ir pastato jes ant iszkimo dėl stokos pasekėjų, priezasties nevaisingumo. Uz tikų apraszymų dabarti- laiko salų, matome, kad aujojoi Zelandijoi, isz 11 apvedusių arba jų sunų, vienas tiktai paliko szejmyną...

Ant salų Sandvich isz 89 pivedusių moterių, tiktai 39 buvo motinoms, ir ant 4520 vyrių, 1894 mete, buvo vos 499 gimimai. Ant vienos isz Markyziszkių salų, skaitlius vietinių žmonių per 3 paskutisius metus isz 400 tapūlė ant 150, ir tame laike tiktai trys vaikai užgimė, ir tai laike patojaus, kada nebuvo karių nei kitų nelaimių, o vien tiktai nū dšivos.

Europėjiszki daktarai jau proritikrino, kad ant 10 mirusių salų apgyventojų, asztūni numirszta nū dšivos, ir veikiai gyventojai yra varginami ankkaus kosulio. Naujoi Kadonijoi 50 nūszimezių myrių paeina nū dšivos, kuri sunaikina szejmynas ir visus pasekėjus. Nelaimingi salų gyventojai vadina ją „europėjiszka liga“ ir patys sako, kad yra tai liga, kuri jūs visus isz naikina, nes gyventojai ant tų salų mažinasi ir nyksta baidausiu budu.

Ant salų Sandvich dar 1778 mete buvo 300,000 gyventojų, dabar yra jau tiktai vos 40,000 žiabuvių. Ant salų Taiti 1774 mete buvo 200,000 gyventojų, dabar yra jau tiktai 6,000. Naujoi Zelandijoi 1769 mete suskaityta 400,000 žmonių, o 1880 mete buvo vos 20,000. Tasmanijoi 1803 mete buvo dar 7000 vietinių žmonių, o 1872 mete jau numirė

paskutinis ir atmintis apie jūs isznyko; kaip iszveizėjo žmonės pirmosios eilės, parodo tiktai potograpijos.

Teisingai karės, girtūklystė ir ligos veneriszkos (lytiszki susineszimai), taip-gi daugely be prisidėjo prie to iszmirimo, jet daugiausiai isznyko nū mikrobu dšivos, kuriūs jiems atneszė baltieji žmonės. Kokis gali buti geresnis darodymas tos baisyos galės svieto mikroby, kaipo kokios daugybės visokių veislių žmonių, kurie isznyko arba nyksta nū veikimo akia nematomų tvarinių.

Vienok nežiurėkime su misle ant musų 19-to amžiaus, buk tai jis pirmasis atrado tūs mažus ir taip paojingus neprietelius, nes skaitome traktate Varrono „De re rustica“, raszytame dar daugiau kaip szimtą metų priesz gimimą Kristaus, taip:

„Drėgnose vietose (balose) veisiasi maži gyvūneliai, kurių akia negalima matyti, kurie per orą įeina į kuną per burną ir no-į ir padaro sunkias ligas“. Dėlto, ką protas senų gyventojų nūma - tikt, tai dėka iszsiplėtojimui dabartinės fizikos, tapo dideliu iszradimu 19-to amžiaus, o pirmasis kursai atidengė paslaptį uždangos, slepianczią tą nežinomą svieta, buvo genialiszkas. Pasteur, kurs netiktai atrado tai, bet ir pats pirmasis stoji su praktiszku pritaikymu gydymo budu nū ligų per tūs gyvūnus atsiradusių. Jisai tai susilpnino bakterijas, karbunkulo ir pritaikė atsigyvūmą nū jų cziopinimu gyvulių, isz to dabar džiaugesi visūmenė pripažindama, kad tasai cziopinimo gyvulių budas iszgelbėjo ukę nū kasmetinių milijoninių iszkadų — tolius tapo atrasti budai prieszai visztų kolera, kiaulių rozę, ir ant galo gydantis atsigyvūnimas cziopinimu nū pasiutimo.

Lister'is, garsus angliszkas

kirurgas, iszgirdęs apie tikrą atradimų Pasteur'o ir daleisdamas, kad užsikrėtimas opų pasidaro per įtekme smulkiųjų tvarinių, apsiėmė nepri-leisti jų prie opų ir tame reikale iszmislyjo daugel budu apsaugojancziu nū to, isz kurių didelė dalis ir dabar tų pritaikymų laikosi, atidūdant nesuskaitytus patarnavimus ir daleidziantės ant tokių operacijų, apie kokius senesnėji kirurgija, apart viso parankumo operatorių, visai mėginti ne driso.

Neminėsimė jau apie garsų isz riksmo gydymą dšivos per Kochą ir jo berlyniszkus draugus, kurie tiek žmonių nelaiku iszvarė isz szio svieto, prisi-pildami sau kizenius auksu vargszų ligonių, ale nurodysime tiktai tą, kad iszradimai Pasteur'o atidengė naujus svietus ir budus gydymo ligų, kuriuos buvo iki sziolei laikomos kaipo neiszgydomos, arba di dei sunkiai gyjanczios.

Jeigu jautiesi neaveiku, imk vieną CKSCA RETS, o iszgydys tavę, už 10 ir 20c.

Isz ko atsiranda dšivės?

Nežinau kaip patiksiu su savo piesziniu gūd. „Vienybės“ skaitytojams. Bet pagal visą žmonijės paprotį baigiant senus metus ir asz užsiėmiau daryti skaitlių visometinį ir bevartant sutersztus lapus popierių, atrandu vieną savo atmintyje žinią, jau susenėjusią žinią, bet neproszai bus, rodosi, ir teiksītės su kantrumu paklausti. Kada dar gyvenau Lietuvoj, tai pažinojau vieną ukininką Želsvos kaime, kurį visi jo kaiminai vadino jį burtininku, nes jo viskas gerai užaugdavo, rugiai budavo taip czysti kaip auksas o jo kaimynų dirėti. Gavęs gerą progą asz užklausiau to ukininko, norėdamas patyrti, ką reik daryti, kad dšivės nesiveistu? Gal, sakau, pareit ir mą kada ukininkauti. Jis mą atsakė:

Taip daryk kaip asz darau, tai dšivės ir vargo nematysi. Pirmiausiai nelankyk karcziamos ir be reikalo nesėdėk joje, tai turėsi gana laiko apsidirbti, dirvą iszark sauzai, o svarbiauses yra daiktas, reik gerai isznokint javus, bent kokius dėl sėklos, nes neisznokęs javas labiausiai veisia visokias žoles ir dšivės.

Dabar man atkeliavus į Ameriką, teko apsiszti apie Pittston'ą, Pa. Praėjusiam pavasaryje vieną dieną jau gerai buvo pakilusi saulėtė ir savo spinduliais gerai žemę iszildė, ko ne visi laukai tapo aprėdyti zydincziais žolynais. Mą nesenei pribuvusiam isz Lietuvos darėsi labai neramu sėdėti namieje, o dirbti visos kasyklos tada mažai dirbo, sumislinau iszeiti pasivaikszezioti. Iszėjęs apsidairiau ir mislinu kur dabar eiti. Pamislyjau į kalnus linkui eiti. Draugų neturėjau, kad ir pavadinau katrą, atsakydavo, o piningų ar turi? Jei turi už ką iszsigert, tai eisim, dar nuvesim parodyti ir kur alų Jusas dirba. Asz kaip piningų neturėjau, daugiau jų nei nekviesdavau. Iszėjau sau vienas. Iszėjus isz kaimelio skirstosi kelias į tris puses, vos priėjau tą kryžkelį, randu tris vyrus, vienas su tokiais ilgais usais net ausis siekia, stovi ir snekucziūja. Pasveikines di nos laiku norėjau tolin eiti, bet jie mane sulaukė, užklaudami, kur asz mislinu eiti? Atsakiau kad einu pasivaikszezioti nes namieje neramu. Tai paglauk, sako, pasikalbėsim, tai susiramysi. Sustojęs užklausiau apie ką taip svarbų turite kalbėti, kad gali isz jusų kalbos nusiramyti? Tūjaus jie mą parodė į tūs kalnus akmenūtus su kelmiais senų medzių užklaudami, ar galėtum, sako, ant jų padaryti derlę dirvą? Asz atsakiau, kad dirbdamas viską gali nuveikti. Tai gerai, pratarė, isz jų vie-

nas, dabar mes tau paaiskimsim mūsų trijų užmanymą. Šitas miestas su aplinkiniais kaimais tą patį reiskia kaip ir tie akmeniniai kalnai, čia apsigyvenę yra daugelis lietuvių, o naudos iš jų nėra jokios, visi isztvirke girtūklystėje o daugiau nieko. Taip, asz pratariau, ką jiems gali padaryti, kad jiems tas patinka! Jie mą atsakė; padaryti gali, tu pats sakei, kad iš tų akmenūtu kalnų gali dirvą iszdirbt, imkime ranka už rankos ir į darbą, sutverkime draugystę blaivystės, tai nors naujai atvykusiems į šitą apielinkę ta draugystė nedūs įpulti į tą purvyną, o pamatę mūsų gerą darbą, tai gal panorės ir kiti senesni girtūkliai keltis iš jo. Tai-gi sutverkime — pridėjau — tas jūsų užmanymas yra naudingas, asz ant to pristojau. Taip pasikalbėję iszsiskirstėme ir nuėjom koznas savo keliu. Praėjo kelios sanvaitės ir neatsitiko mą su jeis daugiau matytis. Vieną subatos vakarą nuėjau į miestą ir radau jūs stovinczius ant gatvės; buvo tai 24 Liepos m. apie 7 valandą vakaro, asz priėjęs jūs užklausiau, kada pradėsime tverti tą naudingą draugystę ir neilgai derėjosi nutarėm ilgiaus neatidėlioti, tiktai kū veikiaus pradėti darbą. Ant rytojaus nuėję į bažnyčią papraszėme gūd. klebono, kad isz sakyklos pagarsintu tą mūsų naują užmanymą, kuningas labai pagyrė tą mūsų užmanymą ir pasibaigus dievmaldystei paaiskino, kad tai yra naudingiausia draugystė isz visų, kokios kitos tiktai randasi ant svieta. Ant pas-kirtos valandos suėjome į salę po bažnyčia kur pusėtinas skaitlius susirinko, nekurie, zinoma, suėjo ir užsitraukę pusėtinai, nes mūsų susirinkimas buvo tūjaus po Miszparų. Kaip pradėjome rinkti vardus, tai ant salės pasiliko tikt 16 isznokusio proto grūdų o dir-

sės arba statei sakant girtūkliai iszėjo kaip žąsis klegėdami savo žaunoms ir drabstė ant mūsų labdaringo darbo. Kada pabaigę susirinkimą iszėjome, tai tūjaus radosi daugelis bicziūlių, kalbindami ir siulindami iszsigert, kas ir po sziai dienai laikosi dar ir kad gali iszgart, nes jūsų kiti draugai nemato, pridėdant, buk esąs raugalas naudingas darbininkui, o ypacz angliakasiui, sustiprinąs jiegas ir valgosi geriaus. Man viskas tas butų niekas, nes jaučiausi, kad tas viskas paeina nū pardavėjų raugalo ir tūmi neapsirikau, nes ir mą tą perstatė jie patys, bet to persekiojimo neužtenka, raudasi dar protestai ir isz moterėlių pusės, kas manding visai jau netinka. Moterėlės savo dantis iszsziepe pradėjo rinkti mumis draugus tokius, kurie per savo neisznokusį protą joms gyvenimą padarė o sau vargą susikrovę dabar jo nepanesza, arba dejūdamas praszo stiklo raugalo. Pamatę prisigėrusi, purvyne ant gatvės voliojentisi tūj' szaukia isz blaivystės nors vieną ir sako: Jūsų draugas, gelbėkite. Arba įeisi į karcziamą su benkokiu reikalu, tai tūjaus rodo pirsztais iszsziepdami dantis, lyg pavasario vėju užgautas eglinis szmotas medžio, daduria szaipydami, „sztai ir proibiszin (prohibition) atėjo vienas, žiurėkite“, o tie apsiseilėję, alkunėms po burą braukdami, baube lyg jaučiai, na proibiszin už—pu—dyk. Nū tokių nėra ko geresnio nei laukti, nes jiems iszrodo tas kaip kaulas gerklėje. Toliaus randam dar dailesnių atsitikimų. — Vienas jaunas vaikinukas prisiraszė prie mūsų draugystės blaivystės, buvo dar nesenei atvykęs isz Lietuvos ir turėjo vyresnį brolių ezionai, kurs jį parsikvietė isz Lietuvos. Pirm įsiraszymo jisai nepraneszė broliui, nes vieną kartą begerdamas buvo gavęs

ligą, tai prizadėjo daugiau negerti ir dėl lengvesnio apsi-saugojimo nū girtybės, pristoję prie draugystės. Brolis dasigirdęs, kad jis nori pasilikti blaiviu, szoko kaip ant didžiausio piktadario grumodamas, kad atims nū jo rubus ir iszvarys nūgą nū savęs, kas ant mūsų nelaimės ir pasisekė jam atitraukti, nes tą vaikiną nū tos dienos nei žingsnio nū savęs neatleidžia, kad negalėtu savo kartų padėjimą draugystei daneszi. Kur-gi protas vyresnio jo brolio? Ar-gi yra isznokęs, ar-gi negimdo isz rugių dirses. Gal skaitytojams ir įkirės mano szis pieszinys, bet turiu iszpasakoti apie dirses nors stambesnes mūsų apielinkėje. Sztai ir vėl naujiena. Mą rodos kad svogunas į arbatą netinka, ką matysite žemiaus, tikt tēykite. Kaip atsitiko ta baisi žudystė Lattimer'e papildyta budelio Martino, tai tūm kart patis zinote, visi laikraszcziiai turėjo į vales darbo apgailėdami padėjimą nelaimingų, tai ir mes draugai blaivystės skaitydami laikraszczius viens vieną kits kitą, susiėję Pittstone, Pa., sustoję ties krautuve vieno lietuvio su užgautoms szirdimis apgailavome virsz minėtą atsitikimą. Buvo tai vakaro laikas, apie 8 valandą vakare parėjo ir jos savininkas, mes ten stovėjom net penki ir visi blaivininkai užklausėme kaipo savo vientautį kur vaiksztinėjo? Jis mums kaip atsakė, tai lyg žaibas trenkė. Mat buvo gerai raugalo prisisiurbęs ir žeksėdamas atsakė ant mūsų klausymo: „ko—gi—jus ru—pu—pū—žės ezia stovite ant mano zavolinės, jus negeriate tai ir sudžiuvę kaip rupuzės, o asz geriu, tai matot koks sveikas ir nutukęs“. Rodosi blaivystė krautuvės vertelgai blėdies nedaro, o ir tas pagavęs saują purvų drebe ant jos. Mą rodos, kad girtūklis yra visiems ir pats sau blėdingu. Ir kur

ezia-dabar matote proto isznokimą? Patarlė sako: „jeigu nori but geru tai mirk, o jeigu nori kad peiktu tai apsivesk“. Szioje gadynėje nereik apsi-vesti, kad dėl to papeiktu, tiktai pradėk ką naudingą, tai jau papeikimų gausti gana. Toki vertelgos kas geresnio, tai sau pasisavina, o kas niekai, tai palieka vargūliams darbininkams. Jeigu jis yra turczius, tai jau klausyk, darbininką vargūlį vadina marszkoniū o save vilnoniu, o ką turczius isztaria, tai vargūlis tur priimti su kantrybe, tikt klausyk, tai sako, kad ne asz, tai szita bažnyczia butu nepastatyta, kad ne asz, tai szita draugystė butu nesusitvėrus; o ką szitie tamsūlei zino, o kaip matau, tai yra puikiai szviesiu, kad ir savo vardo nemoka paraszti.

Dėlto mieli broliai nežiurėkime ant tokių girtūklių o užsiraszkykite ir skaitykite laikraszczius kurie jus veda ant kelio ir parodo jums visus nupūlimus girtūklių ir iszrodo kokia ateitė laukia žmogų darbininką o labiaus girtūklį, kad jau ir blaivas negal gauti darbo. Jeigu negeri, tai kad ne ant gatvės nesipainiotum. Teisingai tas ukininkas, sakė, kad reik isznokinti sėklą, bet bėda mus brolius lietuvius atvesti ant doros kelio ir jų protą isznokinti. Teisingai ir tie vyrai kalbėjo, kad ant tų akmenūtu kalnų yra panaszus mūsų žmonės, bet mes to viso nežiurėkime, varykime darbą pirmyn, laikraszcziiai remia mus drutu ramszcziu kiekvienas ir kovoja priesz alkoholį, už ką asz isz savo pusės sudėdu szirdingą aczių vardan visos draugystės blaivystės ir troksztu kad ateitėje galėcziau ką nors geresnio praneszi. *Blivusis.*

Isz praeites.

2000 m. — 1887 m.

— per —

Edvarda Belamy

Lietuvizkui iszguldė Sunus K.
(Tąsa.)

— Tai kaip savo naminius darbus galite atlikti?

— Kad pas mus beveik kaip ir ner naminių darbų... — atsakė poni Leete, prie kurios kreipiausi su klausymu. — Drapanas dūdame skalbti į publišką skalbynę, o verdamė ir publiškose virtuvėse, ir užmokestis už tai labai mažas. Su siuviniais ir pataisymais taip pat einame į publiškas siuvinėzias. Kuro nereikalaujame, nes elektrika tą vietą užėmė; elektrika taipgi ir sėviesą dūda. Namus samdomė tokius, kad nereiktu per daug visokių baldų ir rakančių į juos ir ant prižiurjimo jų nereiktu daug laiko. O tarnų namo jokių nelaikome.

— Tasai faktas... — pritarė daktaras Leete — kad klišoje vargingesnių jus rasdavote nesuskaitomai tarnų, ant kurių sprando kraudavote visokius sunkius ir nesmagius darbus, tas išliūsdavo jus ir selesdavo net pamislyt patiems apie kokį nors naminį darbą. Bet šiandien mes visi paciūliui turime atlikti darbus, kokių tikrai draugija reikalauja; dėl to tai kožnas rupinasi, kad ne užkranti ant savo sprando per daug naminių darbų. Szitasai reikalas privertė mus daugiau rupintis apie visokius iszradimus, kad palengvinti darbą rankų, ir turėti daugiau laiko prie naminių darbų. Jeigu gi kada prireikia visą namą iszvalyti arba atnaujinti, tūjaus gauname darbininkų...

— Tai kūm jiems atlyginat už jų darbą, jeigu pinigų neturite?

— Mes jiems ir nemokam, bet tikrai visai draugijai, o

ziti, mokestį atitraukia biuras szio darbo isz koreziukės kredito kožno reikalaujanczio darbininkų.

— Kas tai per rojus turi buti šiandien moteriszkoms — suszukau. — Mano laikūse net turtingumas ir daugybė tarnų nepaliū-avo namo szejmynikės nū rupesczio apie naminius reikalus, o jau moteriszkosios vargingesnės nežinojo kada jų darbas pasibaigs ir buvo kartais tikros kankintinės.

— Taip... — tarė poni Leete — asz skaicziau kiek apie tai, ir persitikrinau, kad nors suukus buvo gyvenimas vyriszkų jusų laikūse, tai gyvenimas jų da vis buvo lengvesnis negu jų motinų ir pačių.

— Sunkios nasztos žmonijos... — tarė daktaras Leete — neatjaucziaūmos šiandien, kas jusų laikūse buvo visiems zinoma sunkenybė. Skurdas moterių sykiu su kitokiu jusų skurdu paėjo nū nemokėjimo viens kitam patarnaut, kas iszplaukė isz individualizmo, buvusio pamatu jusų draugiszkio surėdymo, paėjo taipgi isz nesupratimo, kad deszimtį sykių daugiau naudos galima padaryti susivienijus negu kad kariaujant viens su kitu. Dyvinu yra ne tas, kad negyvenot sutikime, bet kad jus stengėtės gyventi sutikime tikt dėl to, kad užgrėbti svetimo gerą.

— Bet jau per daug, tėvai, p. West gal pamislyt, kad ji už tai kolioji... — isikiszo jūkdamosi Edita.

— Kada reikalaujate daktaro... — užklausu — ar dūdate tikt žinę į tam tikrą biurą ir priimate tą, kurį atsunczia?

— Surėdymas toks nelyti daktarų... — atsakė daktaras Leete — pagelba, kokią daktaras gal suteikt sergancziam, daug priguli nū pažinimo ir iszlygų gyvenimo. Ser-

gantis gal paszaukti tokį daktarą, kurio nor, ir daro taip, kaip kad jusų laikūse. Skirtumas ezion tikrai tas, kad daktaras ima pelną ne dėl savės, tikrai dėl visos draugijos, iszimdamas isz serganczio koreziukės kredito atsakanczią sumą.

— Kad jeigu mokestis už gydymą yra visad vienokia, tai, kaip, mą rodos, daktaras, kuris yra pagarsėjęs pažinimu daktarystės, visad tur per daug darbo, o menkesni be užsiėmimo turi but.

— Atleisk Tamista už pasigyrimą, buvusiam daktarui... — atsakė daktaras Leete jūkdamosi — bet mes neturime prastų daktarų. Ne kožnas kuris gavo kiek paragant daktarystės mokslu, gal šiandien taip, kaip jusų laikūse, daktarauti ir bovytis su gyvata žmogaus. Tikrai tie, ką iszdavė pilnai egzaminą, ir parodė savo gabumą, gal užsiimti daktarysta. Taipgi neužmirszk Tamista, kad kožnas daktaras nedaro praktikos ant kaszto kitų daktarų, nes prie to ne tur jokio reikalo. Ant galo daktaras tur iszdūti atsakymą isz savo darbo daktariszkam urėdui ir jeigu but patėmytas koks neatsargumas prie gydymo, yra jis atsakyme ir, jeigu neturi gana darbo, tai paskiria tokiam.

SKIRSNYS XII.

Kadangi norėdamas kiek apsipazinti su szium XX amžiu, turėjau vis klausimus uzdavinėti, tai gavau apie tai vis labai iszdraikytą, taip sakant, supratimą, ir dėl to, iszėjus žiuponėm, kiek užsimislyjau, kad visą dazinotą kiek į kruvą sutraukti. Po valandai ir vėl pradėjova kalbą.

Užsiminęs daktarui, apie ką sznekėjova isz ryto, ir vėl klausiau, kokiū budu galima priukvatint žmones prie darbo, kaip greit darbininkas neprivalo rupintis apie ryt dieną, zinodamas, kad bado nereiks

kėsti.

— Pirmiausiai, turi Tamista zinot, kad rupescziu anų pastumėju prie darbo yra vien tikt tas, kas ant jų ir yra uždėta. Antra, nemažiau verta uždūtė yra ta, kad vedėjai darbo ir vadovai tautos, kurie yra pastatyti ant to pažinus jų gabumą ir pasiszventimą visūmėnės tarnystai, rupintis, dūti kožnam sąnariui draugijos atsakautį užsiėmimą ir palaikyt juos, taip sakant, ant vieno darbo, t. y. kad visi dirbtu ir nei vienas netinginiautu. Žiurint ant to visa draugija dalinasi į keturis skyrus. Pirmiau stovi darbininkai nepriugulinti prie jokio skyriaus specialiszkio darbo, szaukiami visad, kada tikrai reikalaujama yra darbininkiszkų rankų. Prie to skyriaus priguli visi tie, ką yra paszaukti prie darbo sukakus jų metams ir iszbuvanti prie to per tris metus. Antras skyrius yra tie, kurie atlieka pirmus tris metus tarnystos ir da vieną metą praleidžia pasirinkime ir mokinasi kokio specialiszkio darbo. Trezias skyrius yra darbininkai jau tikrai savo amata apsirinkusieji. Ir ketvirtą, perdėtinis, pradėdant nū žemiausių kurie prižiuri darbūse, ir augszeziausius valstijos vedėjus. Kožnas isz tų keturių skyrių vis yra po atsakancziomis tiesomis. Darbininkai pirmo skyriaus, kaipo atliekanti darbą mėszytą, ne gal buti pastatyti po taip susiaurinta tiesa, kaip kad augszetesni. Jų užsiėmimą mes skaitome tulo skyriaus mokslaine, kurioje įgauna atsakautį iszsilavinimą. Vienok nereikia mislyti, kad jie be jokios priežiuros yra. Perdėtinių privalumu yra tēmyti kožną pavieniai, kas yra reikalinga, kada jie baigia szią trimetinę tarnystą ir priskiriami yra prie kokio specialiszkio darbo.

(Toliaus bus.)

Szis tas.

London'e praėjusį metų szlūtojei plyezių rado purvūse ir sąszlavose 127,382 frankas aukso ir sidabru, 3550 frankų čekijūse, 48,625 frankas banknotose, 125,000 fr. akcijose amerikoniškų gelžkelių, 68 moteriškus laikrodėlius o tik-tai 6 vyriskus, 212 žiedų, 134 puikias spilkas, 618 rankriukių, 6 poras dantų, 18,000 potograpijų, 98 žiuronus. — Tai kiek turto išszlūjama.

— Mokinimasis svetimų kalbų per teleponą yra jau įvestas Budapeszte—Vengrijoi. Tenai yra ir laikrasztis „Telephon—Hirmondo“ kurio niekas neskaito o tik-tai klauso per teleponą. Redakcijoi ano laikrasztio vienas garsiai skaito išz guldymą svetimų kalbų, o norintieji mokintis, mokinasi namieje sėdėdami. Nepoilgo gal nereiks nei vaikų į mokyklą leisti; galės namieje mokintis įsitaisius teleponą.

— Profesorius med. dr. Haberda, Viennoje, parodė savo studentams vyrą su barzda ir paaiszkino, kad tai yra moteriškė 33 metų. Tas prikėlė didelį žingeidumą tarpe studentų, ir pasidarė tokia tyluma, kad nebuvo rodosi nieko salėje. Prof. Haberda papasakojo, kad ji yra szeszta išz eilės savo brolių ir seserų, kurių yra net 15. Jos tėvai gyvena Italijoi, ir ją dėl neturto, turinczią jau 10 metų, buvo padavę į kliosztorių, kur ji turėjo miniszka pastoti, ir kaip pradėjo jos barzda želti, tai ją išzvarė, mislydami ją vyru esant. Priesz 10 metų buvo ji apsivedusi, bet nesutikdama su vyru persiskyrė. Dabar ji keliauja vyro rubūse per mediciniszkas mokyklas mokindamasi daktarystės.

Metinis mitingas

Lietuviškos parapijos, vardan szvento Kazimiero, Plymouth, Pa., atsibus Nedėlioje 9 Sausio (January) 1898 m. ant salės A. Pajaujio.

Visus parapijonus užpraszo-me susirinkti. *Komitetas.*

Aukos

ant *Lattimerio skerdynės.*

Nū kun. A. Miluko priėmiau \$29,35. *J. Kazakevicze.*

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo brolio Mikolo Dulskio, paeinacio išz Vilniaus redybos, Darsuniszkių miestelio, jeigu kas jį žinotų arba jis pats, tegul atsiliepia ant szio adreso:

F. Dulskis
33 E. Lloyd Str.
Shenandoah, Pa.

Nuo Redakcijos.

Ant mūsų atsiliepimo, daugelis gerų ir teisingų lietuvių užsimokėjo prenumeratą už „Vienybę Lietuvniukų“, bet dar yra gerokas skaitlius ne užsimokėjusių. Tai gi pasitikime, kad ir kiti nenorės mūsų skriaudos, bet kaip dori ir teisingi vyrai ir tikri lietuviai, prisiųs prenumeratą už „Vienybę Lietuvniukų“ kuri rupinasi apie jų gerovę ir apszvietimą.

Mes kiekvienam užsimokanciziam dūdame puikias dovanas: kas užsimoka \$1,00 už atėinantį laiką t. y. užsimokėdami išz virszaus, gauna dovanų knygelę už 35 c., o kas užsimoka \$2,00, gauna dovanų knygelę už 75 c. Knygeles gali išzsirinkti išz mūsų katalio-go loenos spaustuvės.

Raszydami ir piningus pri-siusdami, visada uždėkite szitokį adresą:

J. J. Pauksztis & Co.
1018 Box
Plymouth, Pa.

Didelis Balius!

Drangystės Szvento Kazimierobus Selvestro dienoje 31 Grūdžio, tai yra, priesz Naujus metus tą vakarą ant salės „Grand Army Hall“ East Jersey Str. Elizabeth, N. J. Tasai Balius bus puikiausias Valstijoi N. J. ant kurio szirdingai užkvecziamė visus lietuvius ir lietuvaites kaip vietinius taip ir išz apielinkių.

Įženga vyro su moteria ar jaunikacio su panele tik-tai 25 centai.

Komitetas.

Susivienyjimas

LIETUVOS su LENKIJA.

Drama

Paraszė J. Grinius, 1895 m. Chicago, Ill.

(Pabaiga).

8 ATSTITIKIMAS.

(Ieina Pojata ir Traidenas).

Pojata. (pūla prie Lizdeikos ir apsikabina) Tėveli mano brangiauses, galybė Dievo nedavė mą pražuti, Traidenas mano geradėjas, išzgelbėjo manę išz nagų giltinės.

Lizdeika. Sunau mano ir dukrele mano brangiausia, kokiu budu jus išztrukote išz zabaugų mūsų neprietelių?

Pojata. Tėveli mieliauses, geradėjystė ir mielaszirdystė Dievo mus išzgelbėjo.

Lizdeika. Sunau mano, dievai tav įkvėpė daugiszka meilę, kuri draugavo tav ir namūse žinycios, matau kad galybė Vieszpaczio risza jus mazgu amžinos meilės.

Traidenas. Tėve geriauses, nesirustink ant manęs, kad asz pirmutinis pradėjau griauti tavo žinycią, ir po liczyna lietuvio pergalejau tavo dukters szirdį.

Jadvyga. Tėvai, Dievas galingas ir visą žinantis, jojo valėje esame, be jo žinios plaukas nū mus galvos nenupūla.

Pojata. Tėveli, nesirustyk ant manęs, asz esu krikszcionė.

Lizdeika. (pakėlęs rankas augsztytyn) Galingas, Dieve krikszcionių, matau kad tu pergalejai Lietuvos dievus; o kaip tai atmaius svietas. Vaikai mano, matote niekumą svieto, ir net silpnumą dievų. Kaip mainosi gyvenimas žmogaus, nūmonės, pažvilgei ir tikėjimas. Vieszpatie ir Praamži, jeigu tavo rankoje mes esame ir jeigu tu mus leidai ant svieto, pasitikiu, jog tu ne trokszti mūsų prapulties. Tavo rankoje esu, daryk su manim ką nori.

Vaikai mano, matau kad Praamžis susimylėjo ant manes, jaučiu kad už valandos dvase mano keliaus ten, kur mūsų protėviai liuksminasi.

Pojata. (verkdama) Tėveli mieliauses, neapleisk manęs be palaiminimo.

Lizdeika. (pakėlęs rankas) Tegul dievai užlaiko jus savo malonėje.

(Lizdeika apmirszta, visi suklaupe. Jadvyga, Pojata, Traidenas ir pakėlę rankas augsztytyn meldziasi).

Pojata. (atsistojus) Praamži galingas, atidaryk skliautą dangaus, išzsklaidyk debesis, nes artinas viens išz tavo išzriktųjų, kurio Lietuva nėra verta!

Lizdeika. (atsigavęs) Lietuva brangiausia, tavo tauta galingiause, Nemune gražiausias, kalnai ir upės, miszkai ir szventi gojai, atsisveikinu su jumis paskutinį kartą!

Pojata. Verk Lietuva apsziratinta, suvienyk savo dejavimus su aidu varpų. Amžiai praeis, aszarų srioves išzliesi, kol Lietuva pagimdys panasų vyrą.

Lizdeika. O tu, turte mano brangiauses, pasilik laiminga (padūda ranką; po valandai). Szeszėli dvasių, vesk mane, vesk kur laukia manęs Mindaugai, Gedeminai... (mirszta).

(Nusileidzia uždanga)

Galas.

STUVISZKAS KRIAUCZIUS

Jurgis Bijunas.

Praktiskas rubų siuvėjas: siuva visokius rubus kūgeriausiai ir už pigiausią prekę ir didžiausio išsivikimo kime pagal norą visokių ceikių, kad jau niekur tokios pigios nerasi. Taipgi senus rubus perdirba ant naujų.

Jurgis Bijunas

Basement, Exchange Hotel, Public Square, WILKES-BARRE, PA.

Puikus Valius!

„Draugystės Vyskupo M. Valanciausko“ bus per Naujus metus ant salės A. Pajaujo Plymouth, Pa. Prasidės tuojau po pietų ir tęsis iki pusnakties. Bus traukimas laimės ant auksinio laikrodėlio ant naudos „Tėvynės Myl. Draugystės“.

Itonga, turintiems tikietus ant laikrodėlio yra dovanai; neturintiems tikietų 15 centų. Muzika bus kūpuikiausia. Sirdingai užkviečiame visus Komitetas.

Hoteli, Saliunai ir Restauracijos ant pardavimo, atsiimkite pas:

J. B. Ford

Room Weitzenkorn Building WILKES-BARRE, PA.

LAIKRODĖLIO?

Mes jūs parduam taip pigiai, kad tai negali vatsaszioti be laikrodėlio. Turime visokių gatunkų. Bet paminėsime tik tai: Elzino arba Walthamo Laikrodėlis, geriausias vidurinis, gerai laiką rodo, gražiai išskviekūtas „Dneber“ storal aukantis išlaikys tavo gyvenimui. Vyriški ir moteriški. Pridk adresu o pristatime tau jį ant peržiūrėjimo. Jei tu nebus toks, kaip čia parodyta, sugražink jį atgal, tau nieko nekaustūs. Jei tu tau tinka, užmokėk ekspreso kasztas ir \$6.50, o tavo viskas.

Dubeltavals luksztals Laikrodėlis gražiai išskviekūtas, geriausias vidurinis, gerai laiką rodo, gražiai išskviekūtas „Dneber“ storal aukantis išlaikys tavo gyvenimui. Vyriški ir moteriški. Pridk adresu o pristatime tau jį ant peržiūrėjimo. Jei tu nebus toks, kaip čia parodyta, sugražink jį atgal, tau nieko nekaustūs. Jei tu tau tinka, užmokėk ekspreso kasztas ir \$6.50, o tavo viskas.

ROYAL Manufacturing Co. 224 Dearborn St., CHICAGO III

Wyborek nabozestwa dla miodziosy katolic kiej 30 c. Maty zloty oltarzky dla poboznych dzieci katolickich 45 c.

DR. F. J. KALLMERTEN.

Specialistas chronizky ir nervizky ligy. Gydo visokias užsi- senėjusias ligas kaip to: Troškulį, spazmą, paralyzų, diabetą, pavandentavimą, reumatizmą, skandėjimą galvos, ausų skilvį, ir nosies, ligas skilvo, gerklės, krūtinės išžidimą žarnų ir galvos ir sūro, gimtą, sustojimą t- kėlių, kraujo teš- jimą, mėsosinės t- kė- jimą, novatsingumą,

skausmus po gimdytū, pulavimus, ronas, atalvė- rimus, ant kono, rožę, žarnų ligas, skandėjimą strė- nų ir kratinės, plauti, nerų skandėjimą, uždegimą žarnų, izspūtimus, niežėjimą, uždegimą smė. enų, izburkima puslės ligas, vėžį, diegį, akmosis il- gą užžiuvimą, nusifonėjęją kojų, džiūvą, žarnų ir inkstų ligas, karaztligę, niežus, lezbėrimus, kirmėles, dedervines ir t. t.

GYDO MOTERIS VAIKUS ir VYRUS. Jeigu sergi ir nustojęs esi viltes izgyti, kreip- kės t. jau pas daktarą Kallmerten'ą ant rodos. Dr. Kallmerten'as izgydė tukstausizius žmonių, kurie ilgai sirgo ir nū kitų daktarų negalėjo pas- gelbėti ir izgydyti. Tie žmonės visur garstina vardą D-ro Kallmerten'o, ir pažįstamiems jį rody- ja. Kreipkitės pas D-rą Kallmerten'ą tai jas iz- gydys.

LIGAS UZSIKRECIAMAS abejos lyties (ar tai nū kitų gautas arba nū gimdytojų paviln- cizias) gydo pasekmingai ir greitai. Nere- la gė- dytis, tik tai gydytis, nes neapbūjimas atveda / pl- kas pasekmes ant ateitės.

Roda dovanai! Dr. Kallmerten'as kiekvienam dūda rodą dovanai. Apraszykite li- gą, padėkite ligonio senumą, atsiskite lalszke truputį plaukų izz galvos ir pacztiną marką už 2 centą, o atsakymą gausit kūrgeziams ir, ar liga yra izgydoma ir kiek kasztūs. Raszyti gali- mimi lenkizskai, anglizskai arba vokizskai. Adres: DR. F. J. KALLMERTEN, Cor. Washington & 22nd Str., TOLEDO, OHIO.

Knigos

- Mazas 11 teso altorius, Miszių maldos su abrozė- liais (mažam formate) krisztolinu apdaru 60 ct Szagrino " " " " 50 c. Auksio Altorius, arba Szaltinis dangizsku skarbu 2.00 iki 3.00. Garbu Dievui ant aukztybės " " " \$1.50. Balsas Balandėlis 1.25c., 1.50c. ir 2.00c. Kniga glosmių arba Kantyczkos " 75c. 150 Pasimū Dowido karaliaus ant paveiklo kanticzkų 75c.

- Istorizskos dvasizskos italpos knigos, Istorija seno ir naujo Istatymo su abrozėli. 15c. Istorija seno Istatymo " " " 25c. Gyvenimas Marijos " " " 20c. Menuo iz venciavos Marijos Panos 30c. Soplej Motyns Diawo " " " 20c. Kvangelijos supnikais apdarais 1.00c. Gyvenimas Szventųjų, ant visų metų kožnos dienos, pirma, antra, trečia ketvirta ir penkta dalis nū kožną dalį po " " " 65c. Gyvenimas szv. Benedikto Labro " " " 10c. Stebukiai Dievo Szvencz. Sakramento 40c.

- Istorizskos knigos snietizskos italpos. Oltipos " " " 25 c. Robinsono " " " 25 c. Kantrios Elenos " " " 20 c. Lementorius su poteriais ir mistranturais 10 c. Istorija Lietuvos " " " 30c. Istorija Suvienytų Valstijų Amerikos konsti- tuelja " " " \$1.00 Trumpa senovės Lietavių Istorija 10c. Aplinkrasztis kun. Petravycziaus į Vilniaus džiakonytės kuningus 1870 m. " 5c. Už ką mes tankams turime būti dėkingi arba adėkingi, graži knigutė kurioje apraszyta visai mūsų prietikiui su tenkais nū pat krikszto Lietuvos 5c. Žiponas bei žiponė " " " 40c. Žirgas ir valkas " " " 20c. Vytautas didis Lietuvos kunjalkasztis 30c. Apie senovės Lietuvos plis " " " 10c. Kankiūs lietavizskos dainos keturiems balsams (su notomis) 20c. Amerika pirtyja (komedija) 10c.

- Apie kalbų pradzią " " " 5c. Budal gydymo nakturių ligų " " " 25c. Ką daryti, kad sveiki bitame ir ilgal gyventume 50c. Kas yra, o kas bus? Zvilgis ant azių dienų ir j- ateitį " " " 5c. Krampilių Jonas, apysakėlė " " " 5c. Keletas žodžių apie aszmonizskus maaskolių dar- bus kražiūse ir apie audyjimą kražiūzių Vilniuje " " " 5c. Keletas raiztų apie kražių atsistikimą " " " 10c. Pamozzi is besotis apysaka " " " 5c. Kalba dviųjų žmonių kvi utero ir Antano apie katalikų baiznyczios pamitą " " " 5c. Litavos kar dės (elbėnia rasz) " " " 10c. Pamokslai apie sadą Die-o, pavutą, dangų ir nekaltą prasidėjimą Szv. Panos Marijos " " " 10c. Pamokslai ir Gamtoj us kalbos sodlecziams, kni- ga pirmoji, apima laiką nū pirmos nedėlios Ad- ventų iki poleņų dienai! pamokslai kožnam nedėlieniui) \$1.25c. Trumpi pamokslimai ir rodos, pagal kurias turi eigtis kiekvienas žmogus " " " 10c. Lietuvos gaspadinė arba pamokinimas kaip su- vartoti Dievo dovanas, paraszė žmona. Antra- izzleidimas pagerintas " " " 15c. Final r jų gyvenimas, vieasodis ir pirmutisė szalna " " " 10c. Pavargėlė ir kaip gyvena kynai, apysakos " " " 10c. Andersono pasakos (su abroz) " " " 15c. Gydyklos nū balnės myrio " " " 20c. Misija ir žiedas " " " 25c. Naujausia sapnų knigėlė " " " 50c. Ženybos paikų Miko " " " 5c.

- Knigos poetizskos. Senkaus Jurgis " " " 15c. Vitolloranda, puikus poematas izz sanovės lietavių gyvenimo, 2 knigos 1.25c. Daaizalcio pavasario linksmybės " " " 10c. Konratis Valandras " " " 10c. Tėvynizskos giesmės " " " 5c. Jūkautos dainos " " " 5c. Naujos dainos " " " 10c. Birutės dainos " " " 10c. Tėvynainių giesmės " " " 40c. Petro Armioo rasztal — eilės " " " 10c. Pagirėnų gobtuvės — teatralizska " " " 10c. Ponas ir Mužikai, Drama penklose permainose, paraszta Aleksandro Gužuczio, " " " 15c.

- Apysakos. Palangos Juze, linksmi skaitymai " " " 20c. Kas teisybė tai nemelas puiktos apysakėlės izz lietavių gyvenimo " " " 15c. Historije apie gražų Mageloną, dukterį karaliaus izz Neapolio ir apie Petrą karalių " " " 20c. Pajudkimas vyrai žemę, puiki apysaka paraszta patrijotizskoje dvasėje pagal vengrizską pono A. izz B. autoriaus knigutė, „Kas teisybė tai ne melas " " " 15c. Pasaka apė Szaltabuzius (jūkinga) " " " 5c. Žiemos vakaro adynėlė, vokizskom raidėm " " " 20c. Mužikėlis " " " 15c. Valkų knigėlė " " " 15c. Ant Nakvynės " " " 5c. Kalmyų pasaka " " " 5c. Kaukazo belalėvis " " " 5c. Kur melis, ten ir Dievas " " " 5c. Kas kaltas " " " 5c. Negirdėtas daigtas " " " 5c. Pasakojimas apie vaitą ir jo rasztiniką " " " 5c. Šeuis Makrickas " " " 5c. Vakaras Tilviko pirktelė " " " 5c. Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti naudingi skaitymai. [ketvirta dalis „Sziaulėnizskio Senelio“] " " " 15c. Parmazonas arba Baisumas Dievo Rustybės " " " 12c.

- Mokslizski rankvedziiai ir kitokios knigos. Kniga 131 izzsimoktinimo visaszvietinės kalbos 15c. Apie bawiną-Diewo " " " 5c. Grieszainikas priverstas motavotis " " " 15c. Pamokslai apie trusą " " " 5c. Palmudai ir masų žydai " " " 10c. Szkalas kalba " " " 20c. Prieszauszris " " " 20c. Kaip izyti pinigūs ir turta " " " 20c. Girtybė " " " 5c. ir 10c. Genių 1316, graži pasakutė kur izzrodyta, kaip labai svietą slogina maaskolių valdžia " " " 5c. Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą " " " 75 c. Apie Dangų " " " 5c. Final r jų gyvenimas, ir pirmutinė szalna " " " 10c. Lietuvos gaspadinė " " " 10c. Žodynas kun. M. Miežinio " " " \$200. Naujas elementorius [1895 m.] apdarytas su puikiais paveikslais " " " 15c. Trumpa poržvalga lietavystės darbų Amerikoje 20c., dėl perkupezių po " " " 10c. Kalendoriai ant 1889 ir 1890 m. po " " " 10c.

Lietavystės praaitė, dabartis ir ateitis 25c. Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos 35c.

Ivairios dvasizskos knigos,

- Pamokslai ant didžiųjų metinių szvencų ir d- dziosios nedėlios, " " " 50c. Tiesos Žodžiai, " " " 35c. Filioeta arba kelias į maldingą gyvenimą " " " 50c. Pokilis Szventųjų " " " 15c. Izsguldimas metinū szvenczių " " " 10c. labai naudinga knigėlė " " " 10c. Mokslas Rymo kataliku " " " 40c. Kas yra grieikas? " " " 15c. Nekatybė " " " 20c. Vartai dangaus " " " 15c. Pokia, arba amžinas pragaras " " " 75c. Arielka yra rddai; su ilustracijomis " " " 30c. Garsas apie bajaybes Diewo sudo " " " 25c. Raktas į dangų " " " 15c. Didžioji nedėlia " " " 5c. Kaip Sumeniją nuspakajti " " " 15c. Vadovas į dangų " " " 40c. Prisigatavojimas ant smerczio " " " 40c. Draugija dėl duszių " " " 5c. Lietavizskos miszios " " " 10c. Kasdieninės Maldos " " " 5c.

Notos dėl partapijono.

Varpelis [valcas] 30c. Dėdienė [polka] 30c. Sudiev [mazurka] 40c.

Paveikslai [abrozai].

Kražių skerdynė 50c. Paveikslas Gedimino 30c. Paveikslas Vytauto 25c. Paveikslas Litanijos 25c. Visoki Abrozėliai su maldėlimis po šcentus

KNINGOS

LOCNOS SPAUSTUVĖS.

- Lietuvos Istorija, nū seniausių gadynių iki Gediminiui D. L. K., paraszta 1850 m., Simano Dankanto. Knigė pirmą, gaunama už 1.50c. Budas Senovės Lietavių Kainėnų ir Zematczio parasztas Simano Dankanto, gaunamas už 1.00. Istorija Katalikų Baiznyczios, " " " 1.00. Europos Istorija su žiamlapiais " " " 50 ct. Lietavizskos DAINOS izz visur surinktos 200c. Zematczio Motiejus Valancziauskas, 25 ct. Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba, 20 ct. Dievaitis, apysaka szlios gadynės. 1.00 ct. Apleka Diewo " " " \$1.00. Du puikus apraszymaj apie nedorybę zydo ir piktą augynimą wajku \$1.00. Eglė, žalczių karalienė ir izzgrovimas Kauno pilies 1362 m., du puikus dramatai parasztyti Aleksandro Gužuczio, 25c. Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka izz senovės laikų 50 ct. Historije gražios Katrukos ir jos visoki ataitikima 10c. Hist orije izz laiko Francuzkos " " " 10c. " " " vainos Afrikoj' 30c. Izz po budelio kalavijo ir Kajimas, dvi puiktos apysakos, ant lietavizsko perdėjo V. Stag. 40c. Istorija Septynių Mokintojų " " " 50c. " " " ir Lietavio Sapnas 50c. Jurgis Mitoslawskis " " " 80c. Jnozapas Koniuszewakis, arba kankinimas " " " 50c. Unijotų po valdžia maskolius 50c. Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujantį atsakymą 10c. Konstitucija dėl darbinikų " " " 10c. Namelis pustelnjko " " " 75c. Nedorybes Rymo Ciesorių, historije izz lajko " " " 80 ct. Prawadnikas angelskos kalbos neabdar. \$1.00 " " " abdarytas \$1.25. Puikus apraszymas apie Lietuvą " " " \$1.00. Rinalda Rinaldinas " " " \$1.50 ct. Senovės apraszymas apie Duktery " " " 50 ct. " " " Filypo Karejwio 50 ct. Sumyszymas arba bajme tury dydeles akis " " " 15 ct. Gykra tejsybe izz Suwaiku gubernijos " " " 65 ct. Užsystanawik ant to geraj " " " 50 ct. Witas ir Korynna historije izz lajko persekioji Baiznyczios S. per Deoklecijana 95 " " " 25c. Apie Joną Tvardaucką garsų burtiniką ir jo dar- bus sykiur su apraszymais apie burtus " " " 10c. Keletas žodžių apie lietavius ir naudingi pamō- kinimai dėl lietuvos žmonių " " " 10c. Pamokinanti apraszymai izz gyvenimo žmonių " " " 15c. 1 visokios rodos " " " 15c.